

Kálag e Mam míme mébenléd Ndibned ní kálag

Ndibned ní kálag e mam míme mébenléd míme Dyöb álúmté Jɔne. Jɔne mó atelé chó á pónidé eche bad ábe béndübē Krīstəə békúdé'áá metake áyāle adúbe áde béndübēē nén bán Yesu Krīstəə adii Sánḡwéé. Atote áde Jɔne ákóó ahób á kálag tê wén adii ábe bad ábe áténlé chó e'lyág bé nlém ne áwéd bó nlém á abum. Mekan míme Jɔne ábúdé atel á kálag tê wén médii mekan míme Dyöb dénlūmēdtē mó á ndóg-te aá mébenléd.

Kénéé édii bán mewēmtēn mébúú áte t̄nḡene nsōn̄tēn míme ídé á kálag tê wén, atón áde dēn ákóó abé áwēd-te adii nén; káḡn ne á asóg, Dyöb détm̄ abē bad bé ekoyí ne Satanε áte. Dyöb débēl nén mbwiined ne Sánḡwéé, Yesu Krīstəə. Dyöb désābē abē bad ábe bédúbpe mó ne nlém nhóg, anamed áde ánamédté bó ábé á nkoḡ mí mín mékōlē ne nkoḡ ní sé mé ekóólé.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned 1.1-8

Ndóg e'só ne kálag eche béténlé mwembé saámbé 1.9-3.22

Nhíbe ní kálag míme níwóó e'diben saámbé 4.1-8.1

E'loḡ saámbé 8.2-11.19

Dragone ne nyam ébe 12.1-13.18

Ndóg híin 14.1-15.8

E'bwəg bé meliḡá mé Dyöb saámbé 16.1-21

Dyöb ábébté Dyad á Babilon, nyam ekwedé
nzum, nkal e'dáádəŋ a metóm, ne Devəle 17.1-
20.10

Mbakú e asóg 20.11-15

Nkoŋ ní mín mékəəlē, nkoŋ ísé mékəəlē,
Jerusalem a ekóólé 21.1-22.5

Nsógteŋ 22.6-21

¹ Enén kálag ehóbe mekan míme mébenléd míme Yesue Krístəə ábélé boŋ mébyéen. Dyöb dêmbě mó mímén mekan aá mébyéen ábel boŋ álūmed ábē bembəlede mam míme mékwógé abenled. Krístəə ambě́l awě mbəlede, Jone abíí mímén mekan alóm áde ánlōmmē ángel áwē. ² Jone mó-’ε anhób mam mésyā́l ngáne ánnýinnē. Mmén mam móō ánhōbpē t̄ŋgene nkalaŋ míme ríhúú ne Dyöb, ne mbóŋ echě ámbídtē Yesu Krístəə. ³ Nnam ríbê ne kénzéé awě aláa’ enén kálag ábel boŋ bad bémpēe béwōg mímen nkalaŋ t̄ŋgene mekan míme mébenléd. Nnam ríbê-’ε ne kénzéé awě awógé mímé nkalaŋ boŋ ahíd-te mam míme méténlédé á kálag-tē wén. Póndé emaá abé benben echě mímén mekan mésyā́l mébenlédte.

Jone alómmé mwembé saámbé melentēn

⁴ Me Jone, ntenle mwembé saámbé míme rídé á mbwóg e Esia. Nsimé ne nsaj ní Dyöb ríbê ne nyé. Dyöb áde ádé, áde démbē, ne áde débē, ne e'dáádəŋ saámbé bélómmé nyé nsimé ne nsaj. Abē e'dáádəŋ é'dé á'sō bé atii dé nkamlēn ádyöb. ⁵ Yesu Krístəə mómpē alómmé nyé nsimé ne nsaj. Mó adé ane awě ahóbe mbále t̄ŋgene Dyöb nyaa echě débíí bán edé mbále. Mó abédé mod a'só awě ansébé apuu, abé-’ε nkamlēne a k̄ŋ é nkōŋsé.

Adáó syánē, abelé-'ε mbéb méekamlánné syánē ámpē, asyog áde ásyógé mímē mekií a nló mímēd. ⁶ Abelé syánē née beprise ábe bébenle Dyöb eche Sán awě akamlan bó. Eche ehúmé ne mímē nkamlen mbê abé ne abé. Ebê nê.

⁷ Nyénone', áhūē' ne mbag, mod-té-'ε ányín mó, kááñne bad ábe bēmbēl boñ awé, abome áde bēmbomēé mó á awog. Metúmbé mé nkōñsé mésyāāl-le mēlēb mó. Nē dēn dōo ébēē, ébê nê.

⁸ Sán Dyöb á Ngume ahóbé aá, “Me-εé ndé Alfaa mbé-'ε Omégaa.” Mó adé Dyöb áde adé, áde démbē ne áde débē.

Jōne anyíné Krístā á ndóg-te

⁹ Ndii Jōne, awen mwānyan. Ndé nhóg awě mómpē adé melemlem ngáne nyé ákan nlem áwēsen metake míme mépiide bad ábe bédé á nkamlen míme Yesu Krístā. Bēmbané me á mbwóg echē mendíb mēlāñnéde eche béchagēé bán Patmōs áyāle menkāl Eyale é Dyöb ríláá-'ε bad mekan míme rínyíné tñgene Yesue. ¹⁰ Edāádāñ éche Esáá êmpií me á Epun é Sánjú.* Menwóg ehób é ngíne ébídé me ámbíd, émbē née esaád é eloñ. ¹¹ Enhōb aá “Mam mímé ényíné, tel mó á kálag-tê, élóme mímén mwembé saámbé míme rídé á Efesus, á Semaina, á Pēgamum, á Tiatira, á Sadis, á Filadelfia ne á Laudesia.”

¹² Dōo ríkúnné ányín ehób eche éhóbé'áá áwēm, boñ rínyínē metii míme bēbánné etrúkāñ ámīn saámbé mé gól. ¹³ Atínté e mímē metii saámbé dōo rínyíné mod awě awágné moonyoñ. Anhé mengombe míme méchábé kááñ mépē mó á mekuu-sé,

* **1:10** Epun é Sánjú ébédéé melemlem nēngáne mbwe rí Sōndé.

awáá-'ε etûd é gól á tâl. ¹⁴ Esid é nló épúbé'áá mós féréd née mbóm, mîd méchodné mós áte née muú. ¹⁵ Mekuu mémbě mós née ekii éche béchəgέé bán brôns eche béhédé á dü bonj ébé byánán épene' áte, ehób-pe édumé mós áte née mendíb míme mésobpe'. ¹⁶ Betintine saámbé bémbē mós á ekáá émbáá, páá e nsəl míbe echē ekóbpe bwāmbwam ebíd mós á nsəl-tê, e'só-'ε é'pené mós née enyεn éche étômtan apεn.

¹⁷ Ade nínyíné mós, menkwě mós á mekuu, mbé née mod awě awédé. Dóó ábáné me éche ekáá émbáá á yəl bonj áhōbē aá "Weebáá", me-εé ndé Mod a Mbooted mbé-'ε Mod a Asóg. ¹⁸ Me-εé ndé ane awě adé alongé. Menwé bonj bəəb ndé á alongé abé ne abé. Nwóó nkamlεn ámín e kwééd nwóη-ge ámín e mbwóg e kwééd. ¹⁹ Bəəb-póó tēl mekan ásē míme ényínéé, míme mébenlad bəəb ne míme mébenléd. ²⁰ Kun e e'koηnéd echē edé t̄ηgεne betintine saámbé ábe bédé me á ekáá émbáá ne metii mé etrukán saámbé me gól edii nén: Betintine saámbé bédii ángel é mwembé saámbé, metii mé etrukán saámbé-'ε médii nímé mwembé saámbé."

2

Jəne alómme mwembé mé Efesus póle

¹ Ane awě anwágén moonyon anláá me nén aá "Telé ángel echē edé á mwembé míme ídé á Efesus nén wεé, Mod awě awánlé betintine saámbé áwe ekáá émbáá awě akag átíntē e metii mé etrukán saámbé mé gól mós alómé enén póle. ² Mbíi mekan míme nyébélé. Mbíi meé nyétédé ntū bwāmbwam, mbíi-'ε meé nyēkaá nlém áwεsen. Mbíi ngáne nyéeheléé e'bébtéd é' bad akob, mbíi-'ε

ngáne nyébélé boŋ nyéchēm bad ábe béchágé yǎl bán bédé bembapεε bé nlomag áde béesaá, boŋ nyédibēd-τε bán bédii bekal bé daádəŋ bé metóm. ³ Mbíi méé nyēwεsan ne e'kaŋ bé nlém, nyékude-ε metake á dīn ádēm, boŋ kénê nlém nlyágé nŋwúú nyé ábum ngáne nyéhídεé με. ⁴ Boŋ nhóbe áyāl echēn nén μεέ, nyéēdəə'έ με bəəb ngáne nyénsēbēε με adəŋ. ⁵ Bəəb-pəó, nyébēn nyékoŋ anyín nyaa echē nyépédé akwε. Nyéte de áden abé dé mbéb nyébele mekan níme nyébélé'áá áde nyébóótédé Yesue ahíd. Nzé nyéētεdte áden abé dé mbéb, né mǎpě áwēn nhúd ádēn atii dé etrukán á e'dii. ⁶ Boŋ dyaŋ á bwām áde nyébeleé ádíi, nyéētimtεé mǐd áyāl wéε mam nímé bad bé epepé ábe Nikolausε ábe mémpē méetimtεé mǐd áyāl. ⁷ Kénzée awě awóó metúu, áwóge chōm éche Edaádəŋ élāŋgεé mwembé. Kénzée awě atómé mekan mé ebébtéd áte, mǎbe mó kunze ádyé epum é bwel éche ébele bad bébé á alongé á ngíndé, éche é'kwoge á Paradis.”

*Jəne alómmé mwembé
níme rídé á Semaina póle*

⁸ Anláá-ε με ámpē áá, “Telé-ε ángel echē edé á mwembé níme rídé á Semaina nén wεé,

“Mod awě adé mod a'só abé-ε mod awě adé mod a ndimten, awě anwé boŋ abé á alongé ámpē, mó alómé enén póle. ⁹ Mbíi nímēn metake mbíi-ε μεé nyédii betóótōkē bé bad, boŋ kénê nyédii behən bé bad. Mbíi e'bébtéd é' mam ábe bad ábe béhóbe bán bédé bad bé Israel kénεε béesaá, béhóbeé nyé áyāl. Bédii bad ábe bédé bad ábe Satanε ké'ε bad ábe bédé áwē echoŋ. ¹⁰ Nyéebáá' metake níme méhúé' nyé á'sō. Nlāŋge nyé μεέ, Satanε əbəl béhē

nyé donge á bad á mbwəg, wée nyékudté metuné áyāl e epun dyōm. Abel nê ākəg áden adúbe. Ké nyéwāg ké wūen, nyébê nyédúbe me. Nzé nyébelé nê, né me-’ε məbe nyé alongé áde déemaá’ nēngáne nsábe ní mod awě atōmbwéné. ¹¹ Kénzée awě awóó metúu áwóge’ chōm éche Edəədəη élāngéé mwembé. Bad ábe bétómé mbéb áte béewáá kwééd e edəədəη.”

*Jəne alómmé mwembé
níme rídé á Pegamum póle*

¹² Anláá-’ε me ámpē áá “Telé ángel echě edé á mwembé níme rídé á Pegamum.

“Ane awě awánlé páá e nsəl níbe echě ekóbpe’, mó alómmé nyé enén póle. ¹³ Mbíí wée nyédye’é, wée Satanε níme nkamlen rídí. Nyébê nyésuim nlém áwēm. Nyēmbé nyédúbé me ne nlém nhóg ké á pónde echě Antipase. Antipase ambíd me mbóη e mbále, bēnwūū’é mó átíntē echēn wée Satanε ádyεε’é. ¹⁴ Boη nwóó nguse e mam áhób nyé áyāl. Baahóg bédé átíntē echēn ábe bēhíde ayáge áde Balame. Balame mó anlúmed Balage ngáne ásōlédte bad bé Israel á mbéb-te adyé áde bedyágé’áá medyé níme bēbágé’áá myōb mémpēe née mendε, amběl-le békābē mesón. ¹⁵ Chōm émpēe éche níwōηné nyé édíi nēn bán, baahóg bédé átíntē echēn ábe bēhíde adúbe áde Nikolausε áyágtéé. ¹⁶ Né-əó, nyétede áden abé dé mbéb. Nzé nyéētēdte, né məwāmsēn ape áwanen ábē bad, mbenléd páá echě ebídé me á nsəl áwanen ábē bad. ¹⁷ Kénzée awě awóó metúu áwóge’ chōm éche Edəədəη élāngéé mwembé. Bad ábe bétómé mbéb áte, məbe bó mána níme níkōηnéde bó, məbē-’ε bó aláá áde ápúbe’. Amīn e áde aláá, bétélé

dın dékōlē áde modmod éebí'é étōmēé mod awě bēbēé ádē aláá.”

*Jone alómmé mwembé
nıme rıdē á Tiatira póle*

¹⁸ Anláá me ámpē aá, “Telé ángel echě edé á mwembé nıme rıdē á Tiatira nén wēé,

“Me Mwän a Dyöb awě mıd méchodnēé áte nēe muú, mekuu-’ε mébé mó nēe ekii éche béchəgēé bán brōns boŋ ébé byánán echodne’. ¹⁹ Mbíi nsón nıme nyébelēé. Mbíi edəŋge éche nyéwánléné me, mbíi-’ε adúbe áde nyédúbpé me. Mbíi abele áde nyébenlēé me, ne nlém nıme nyékáá awesen áde nyéwéséné. Mbíi-’ε nén mēé, nsón nıme nyébelēé bəob, rıtómé nıme nyénsēbēē abel. ²⁰ Boŋ chōm éche rıhóbēé nyé áyāl édiı nén mēé, nyéwesen mmwaád awě béchəgēé bán Jesebele. Achəge yäl aá módii nkal é’dəádəŋ a Dyöb. Ayágte’, ádogné ábēm bembəlede ádē adúbe ákáb mesón ne ádyé medyé nıme bébágé myöb mémpēe nēe mende. ²¹ Mbagé mó pónde mēé átede nımē mbeltéd mé mbéb boŋ eéhēdēē akáb dé mesón atede. ²² Nyénəne’, mébwēm mó ne bad ábe ákábneé mesón á anəŋ dé nkole, béküd-te metuné mé ngıne. Mēbel nén nzé béēsóge nımē mekan mé mbéb abel ne ane mmwaád. ²³ Měwū bad ábe bėhıde chōm éche áyágtēé, mwembé rısyāāl-le mébıi nén bán me-éé ndé ane awě abıı mewēmten ne nlém nı moosyāál áte. Mod ké ahéé awě abelē mbéb né-’aá mékōgsēnnē mó.

²⁴ “Boŋ nlāŋge nyé bad ábe nyélyəgé ásē á Tiatira, ábe nyéehıdē áden ayáge, nyé ábe nyéeyáɡkē mekan nıme béchəgēé mekan mé kun mé Satan, meéhēdēē mēé rıtaged nyé ámpē. ²⁵ Boŋ

pen, nyébê nyésuṃ nlém áwêṃ kóòṃ ne áde mépeé.
²⁶ Bad ábe betómé mekan mé mbéb áte boṃ
 bébelé-'ε mam míme rílangé bó meé bébel, kóòṃ ne
 á asóg dé ádāb alongé á nkòṃsé te wën, mǎε bó
 kunze ákamlen meloṃ mésyāāl. ²⁷ Békamlén bad
 bé mímê meloṃ ne ekáá éche éhyédé, békògtéd-
 te bó áte ngáne mod ákòtadté mbeé é mǎg áte.
²⁸ Melemlem ngáne echem Sāṃ ábágé me ngíne,
 néε mémpē mébéé ngíne wéε bad ábe betómé
 mekan mé mbéb áte. Né-òó, áyāle betómé mekan
 mé mbéb áte, mǎbǎ bó tintine a mbwεmbwε.
²⁹ Kénzée awě awóó metúu, áwóge' chòm éche
 Edáádəṃ élanṃgée mwembé.”

3

Jəne alómme mwembé míme rídé á Sadis póle

¹ Ane mod awě anwágén moonyoṃ anláá me
 ámpē aá, “Telé ángel eche edé á mwembé míme
 rídé á Sadis nén wεé,

“Me awě nwánlé e'dáádəṃ é' Dyöb saámbé,
 nwalé-'ε betintine saámbé, me-εé nlómme nyé
 enén póle. Mbíí nsón míme nyébeléé. Bad béhóbe
 nén bán nyédé á alongé, boṃ nyéēsaá á alongé.
² Nyékábned. Nyéhede mímēm nsón asóg dé
 abel, boṃ bəəb nyéwéd yāl áte nyébel mó bwām,
 áyāle nnyíné nén meé mímēn nsón méekwögnedéé
 á'sō ábe ádēm Dyöb. ³ Né-òó, nyékamtēn chòm
 éche nyén'yāgēē ne eche nyēnwöṃkē, nyékoo
 chó, nyéte-de-'ε áden abé dé mbéb. Boṃ nzé
 nyéekábnede, né mǎpǎ nēṃgáne nchíb, nyéebíí-'ε
 pónde eché mépeé. ⁴ Nyéwóó nguse é bad á dyad

á Sadis ábe béēwógté échab mbóté mbinde. Bébé ne me, béhé mbóté éche épúbe' áyāle békwoǵnéde. ⁵ Né-ǵó, kénzéé awě atomé mekan mé mbéb áte, mómpē áwāā mbóté échē épúbe, melemlem ngáne bó, méehúđ-taá mó đĩn á kálag e alonǵé. Měhōb á'sō ábe echem Sāŋ ne á'sō ábe éche ángel nén meé bédii ábēm. ⁶ Kénzéé awě awóó metúu áwóge chōm éche Edāóđǵ elāŋǵéé mwembé.”

*Jǵne alómmé mwembé
míme rídé á Filadelfia póle*

⁷ Anláá me ámpē aá, “Telé ángel e mwembé míme rídé á Filadelfia nén weé,

“Mod awě asáá abé-'ε mod a mbále, mó alómmé enén póle. Awóó ngíne ákamlēn nēŋǵáne Dabide ákamlánáá. Nzé adǵbpé modmod ééhēlēē adib, nzé adibé-'ε modmod ééhēlēē adibe. ⁸ Mbíi nsón míme nyébeleé. Nǵné', ndǵbnédé we ekob éche édé we á'sō-te, modmod ééhēlēē-'ε chó adib. Mbíi meé ngíne echē nyéwóó edé mwāmpĩn bon kénē nyéhíde échēm eyale, nyéehóbéé bán nyéebíi'ε me. ⁹ Nyénǵne', bad ábe bédé echon éche Satane, ábe béhóbe bán bédé bad bé Israel kénéé béesaá, bédii bad ábe békale metóm. Měbēl bēpē áwōŋ, békwe we á mekuu. Měbēl-le bó moosyāál bēbii bán ndāó we. ¹⁰ Ngáne edíi bán nyéhíde échēm eyale éche rílanǵé nyé meé nyékan nlem áwesēn metake, mémpē meékāó nyé á pónde e metake míme mépē á nkōŋsé, ákǵg bad bésyāál ábe bédé á nkōŋsé-te. ¹¹ Nkwogé ape, nyédii nyésūm nlem áwēm ábel bon modmod eékobné nyé mimen nsábe. ¹² Bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte, měbel bó akon á ndáb echē ádēm Dyōb, béebíd-taá áwēd-te ámpē mbéd. Mětēl bó đĩn áde ádēm Dyōb áyāl, mětēl đĩn

á dyad áde ádēm Dyōb, Jerusalem a ekóólé awě ahúú ne ádēm Dyōb, ámĩn. Mětěl-le bó ádēm dĩn dékōōlē á yǎl. ¹³ Kénzée awě awóó metúu áwóge' chōm éche Edǎǎdǎn élǎngée mwembé.”

*Jǎne alómmé mwembé
nĩme rídé a Laudesia póle*

¹⁴ Anláá-’ε me ámpē aá, “Telé ángel echě edé á mwembé nĩme rídé á Laudesia, nén wεé,

“Ane awě adé Ebê nê, awě abele ngáne Dyōb áhedeé, abé mbóŋ e mbále, mbwiined ne mós-’aá se á mbooted Dyōb dēnhəgkě chōm ésyāāl, mós alómé enén póle. ¹⁵ Mbíi nsón nĩme nyébelεé. Mbíi mεé nyéehóó’ε nyéehūnnē-’áa. Nyémbé nyéhóó’ ké’ε nyéhunne’. ¹⁶ Né-ǎó, ngáne nyédíi etǎné, nyéehóó’ε nyéechodté-’aá, mébídēd nyé áwēm nsal tē. ¹⁷ Nyéhóbe nén bán nyédé nhǎn, nyēwóó bwēm é’syāāl, nyé bán nyéetógée-’ε chōmchōm. Boŋ nyéebíi’ε bán nyédíi bad ábe bétómtan atag ábe békóbténé etyǎg, ábe bédé atóg, ábe békwédé ndím, bεbε-’ε nsób. ¹⁸ Né-ǎó, nlébe nyé nén mεé nyéchan gól áwēm echě bétómté á muú-te, ábel nén nyébê nhǎn. Nyéchan-ne mbóté áwem éche épúbe nyéwáa chó, ábel boŋ e’són ábe nĩmen nsób nĩpεεnεé, béēnyinnād. Nyéchan-ne dyǎg áwēm áde nyéwǎgēdtē á mĩd ábel boŋ nyényinne’.

¹⁹ Bad ábe rídáá nkǎnne bó áte ríkǎgsǎn-ne bó. Né-ǎó, nyéwōŋ kǎn nyétεde-’ε áden abé dé mbéb.

²⁰ Nyénǎne’, ntyéémé á ekob nkume-’ε chó. Kénzée awě awóge me ehób boŋ ádíbē ekob, mēsǎl, ndyé ndyééd ne mós, mós-’ε adyé ndyééd ne me. ²¹ Bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte, mēbe bó kunze ádyεε ne me á atii dé nkamlen, melelem ngáne mmēn

ámpē méntōmmē bad bé ekoyí áte bon ńdyēē ne echem Sány áwē atii dé nkamlen. ²² Kénzēé awě awóó metúu áwóge' chǒm éche Edáádəŋ élanǵeé mwembé.”

4

Jəne anyíné atii dé nkamlen áde áde amin

¹ Ambid enén dǒo ńnyíné ndǒg empée. Men-nyín ekob ádyōb éche édíbnédé. Dǒo ńwógé ehób éche esébpé ahób áwēm, ébédé née elon, élanǵeé me nén aá, “Hyǎg amin hén, mǐlūmēd we mekan nĩme métǎŋgéné abenled ámbid e enén pónde.” ² Abwōg-ábwōg dǒo Edáádəŋ é Dyōb épíídé me. Hê dǒ-'aá ńnyíné atii dé nkamlen, ńnyínē-'e ngáne mod ádíídé dǒ. ³ Ane mod awě andíí ádê atii dé nkamlen, yǎl epené'aá mó áte née meláá nĩme béchǵeé bán jáspa ne kanélian. Ngubélen-ne ámpē enlǎŋned atii dé nkamlen. Ene ngubélen epené'aá áte née aláá áde béchǵeé bán emeran. ⁴ Metii mé nkamlen mémpēe móom mébe ne méniin mēnlǎŋned ádê atii dé nkamlen, bad bémbáá-'e móom mébe ne bēniin bēndíí nĩmē metii mé nkamlen. Bēnwāā mbóté éche épúbe béhé-'e e'kóté bé nkamlen é' gól á nló. ⁵ A atii dé nkamlen hê, emwēdmwēd ébídé'aá, e'saad ébide', dyōb-pe ákumé áte. E'kag saámbe ábe é'chodne' é'bédé á'sō ábe ádê atii dé nkamlen. Abê e'kag saámbe é'dii e'dáádəŋ é' Dyōb saámbe. ⁶ Chǒm empēe ébédé á'sō ábe ádê atii dé nkamlen éche émbē née edíb é nkwe éche ewágne dyené bon ényinné'aá áte.

Nyam éniin enlǎŋned ádê atii dé nkamlen ped esyāal éniin. Míd mébédé bó yǎl esyāal, á'sō ne

ámǐd. ⁷ Nyam e'só ebédéé nēe ngii, nyam echē elónténé ébe ebédé nēe nyag, echē elónténé éláán enwón e'só é' moonyon, echē ch'ó-ε elónténé éniin embé nēe mbyε awě apumme'. ⁸ Echē nyam éniin téé, enwón mepab ntóób, mǐd-te ménlōn bó yāl esyāál, kááñne á mepab-tê. Békóné'áá bwēm nkūu ne mūte ésebán békōmme áte. Békóné'áá bán, "Sán Dyōb á Ngumε, asáá, asáá, asáá.

Mó ambé, mó adé, mó-'aá āpě."

⁹ Echē nyam éniin ékōnne ane awě adiídé atii dé nkamlen mó awě adé á alongé abé ne abé. Békōnnē mó nkāngé nĩme nĩbage mó ehúmé, edúbé ne meságnen. ¹⁰ Póndé echē békónéé nê, ábê bad bémbáá móom mébe ne béniin bēnkŵě áse á'sō wéε ane awě adiídé atii dé nkamlen, awě adé á alongé abé ne abé, bébage mó edúbé, bébwēm ábab e'kóté bé nkamlen á'sō ábe ádé atii dé nkamlen békōnē bán,

¹¹ "Awed Sánḡwéé ne áded Dyōb, ekwōgnédé ākud ehúmé, edúbé ne ngíne, áyāle nēn wε-εé ehāgé bwēm é'syāāl, mmōñ-εé etíídé āhāg bó ne ābel é'bê."

5

Mwān-a-Ndyōñ ní mbód mó akwōgnédé ádibe nhíbe ní kálag

¹ Héε nĩnyíne nhíbe ní kálag á ekáá émbáá éche ane awě adiídé atii dé nkamlen. Mmē nhíbe ní kálag, bēntel mó bwēm áyāl pεd esyāāl ébe, bényāg bédīb-pε mó ne e'diben saámbe.* ² Dóo nĩnyíne

* **5:1** E'diben saámbe é'bédéé e'twé ábe bépennáá nhíbe ní kálag, mod awě adǐbpé'áá-ε bó abédéé mod awe ene kunze émbagnédé.

ángel e ngíne ehóbe ne ehób éche échágké aá, “Nzé-módé akwögnédé âbóo e’ diben boŋ ádíbē-’ε nhíbe ní kálag áte?” ³ Boŋ ké ádyōb, ké á nkōŋsé ké’ε á mbwóg e baásē, modmod eebédeé awě ahelé’áá mímē nhíbe ní kálag adibe áte ké’ε ânōn mó áte. ⁴ Menchií bwāmbwam áyāle nēn bēnkēnyínné modmod awě akwögnédé ádíbe mímē nhíbe ní kálag áte ké’ε ânōn mó áte. ⁵ Dóo mod ambáá nhóg álāŋgēé me aá, “Weéchyēē’. Nōné’, Ngii-e-nyame awě abídé á túmbé e Juda, á mbyaa míme kēŋ Dabidē atómé nzum áte. Ahēle ahúd-te ábē e’ diben saámbé, ádíbē-’ε mímē nhíbe ní kálag áte.”

⁶ Dóo rínyíné Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód atyéémé átíntē e atii dé nkamlēn ne échē nyam éniin, bad bémháá béléŋnédé mó. Mmē rídyōŋ ní mbód mémē néε míme béwúú. Ménwōŋ meséb saámbé, ne mīd saámbé. Mmē mīd saámbé mósó médé e’ dāódaŋ é’ Dyōb saámbé ábe Dyōb álómé nkōŋsé áte rísyā́l. ⁷ Ane Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód ankě nhíbe ní kálag atéd á ekáá émbáá éche ane awě andíí atii dé nkamlēn. ⁸ Ade átédé nē échē nyam éniin ne ábē bad bémháá móom mébε ne bēniin, bēnkwě ásē a’ só wéε ane Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód. Abē bad bémháá bó mod té anwálé rílendε ne kúmbe é gól, elón e’ twé áte. Abē e’ twé é’ díí mekáne mé bad bé Dyōb. ⁹ Bēnkōn nkōŋgé mékṓlē nēn bán,

“Ekwögnédé átéd nhíbe ní kálag,
ne ádíbe e’ dibe abe bēndibpé.
Ekwögnédé áyāle nēn bēnwū wε,
ékōdnéd-te bad bé Dyōb rímōŋ mekií.
Ebelé bétímé bad bé Dyōb.
Bémbíđ metúmbé ne metúmbé,

béhóbé mehób nyaa ne nyaa,
 bébíd melon ne melon,
 bébé-’ε ndín é bad ésyāāl.

¹⁰ Abelé syánē beprise ábe bébenle áded Dyöb,
 békamlán-ne á nköhsé.”

¹¹ Dóó rínóné ámpē bon ríwōgē ehób é’ ángel biib,
 élónédé áde abwóg dé atii dé nkamlen wée échē
 nyam ne bad bémbáá bébédé. Echē ángel ébédé
 e’kálé ne e’kálé, e’dun ne e’dun. ¹² Bénkōn ne ehób
 éche échággé bán,

“Mwǎn-a-Ndyōn mí mbód míme bēnwū’ē
 akwōgnédé ákud ngíne, nhōn, debyéé, ngum,
 edúbé, ehúmé ne mekenag.”

¹³ Dó-’aá ríwógé nhəgtéd rísyāāl míme rídé ádyōb ne
 á nköhsé, á mbwóg e baásē, á edíb é nkwě-te, bwēm
 ésyāāl ábe é’de áwēd-te békōne bán,

“Mekēnag, edúbé, ehúmé ne ngum
 bébê ne ane awě adiídé atii dé nkamlen,
 bébê-’ε ne Mwǎn-a-Ndyōn mí mbód, abé ne abé.”

¹⁴ Echē nyam éniin éhóbé’áá bán, “Ebê nê.” Bad
 bémbáá-’ε bēnkwě ásē bébagé-’ε mó edúbé.

6

*Jōne anyíné Mwǎn-a-Ndyōn mí
 mbód adibpé e’diben ntóób*

¹ Dóó rínyíné ane Mwǎn-a-Ndyōn mí mbód
 adibpé ediben ehóg áfinté e e’diben saámbé. Héε
 ríwógé nyam póg áfinté e échē nyam éniin éhōbē
 aá “Hyǎg!” Ehób ébédé chó néε dyōb ákume áte.

² Héε rínóné bon rínyínē hósε echē épúbe’. Mod
 awě andíi chó anwálé épwεεε bébē-’ε mó ekóté
 e nkamlen. Abédé mod awě ayōggé nzum atóm

áte akagé'áá-'ε áκε δέτόμ nzum émpēe áte éche áwanné ne bad bé ekoyí.

³ Dóo rínyiné ane Mwǎn-a-Ndyɔŋ ní mbód adibpe ediben éche élónténé é'βε. Dóo ríwógé nyam echě élónténé éβε, átíntê échě nyam éniin ehóbe aá, “Hyǎg!” ⁴ Hée hósε empée, echě eyage bwâmbwam, ébídé áwed. Bêmbě mod awě andíi chό kunze bán áhúd nsaŋ á nkõŋsé-te ábel boŋ baányoŋ béwúε' nhóg ne aníníi. Bêmbě-'ε mó sǎŋkalaa a nkwáté.

⁵ Ade rínyiné ane Mwǎn-a-Ndyɔŋ ní mbód adibpe e'diben ábe é'lónténé é'láán, dóo ríwógé nyam echě élónténé éláán, átíntê e échê nyam éniin ehóbe' aá, “Hyǎg!” Hée rínyiné hósε echě ehíne'. Mod awě andíi chό anwálé kílo á ekáá. ⁶ Dóo ríwógé ehób nêŋgáne ehób éche ébídé átíntê e échê nyam éniin, ehóbe nén aá, “Asii á ngun ahóg ngên áyāl e nsábe mé nsón mé epun é bín ne mesii mé báli méláán míme méelele nkun áyāl e nsábe mé epun é bín. Boŋ pen mod eebébté mól ne mím.”

⁷ Dóo ane Mwǎn-a-Ndyɔŋ ní mbód adíbpé ediben éche élónténé é'niin. Hée ríwógé nyam echě elónténé éniin ehóbe' aá “Hyǎg!” ⁸ Hée rínyiné hósε echě edé mbále. Mod awě andíi chό béchágé'áá mó bán Kwééd, Mbwóg e kwééde-'ε áhídē mó ámbíd. Bêmbě bό ngíne ákamlen eped é nkõŋsé ehóg átíntê e'ped éniin. Bénhōb bán ábenlad nkwáté, nzaa, nkole ne e'loo nyam áwúene bad, á nkõŋsé te.

⁹ Dóo ane Mwǎn-a-Ndyɔŋ ní mbód adíbpé ediben éche élónténé é'taan. Hée rínóné á menyán mé e'twé sé, boŋ rínyinē' e'dáédəŋ ábē bad ábe bénwū' é áyāle békálé'áá eyale é Dyōb béhōbē-'ε mam mé mbále t̄ŋgene Dyōb nyaa eche sébíi bán

mbále ch́ó edé. ¹⁰ Abê e'dáádəŋ é'hóbé'áá ne ehóv éche échágké bán, "A-Sáŋ Dyöb a Ngum, wε awě esáá ebé-'ε mbále, káəŋse pón dé ehéé wékāadtē bad bé nkōŋsé boŋ ékūn mekií nímēd míme bésyógé?" ¹¹ Héε bébágé bó mod téé mengombe míme mépúbe', béléáá-'ε bó bán bésine mwāmpīn ní pón dé, káəŋ ne á pón dé eche mesoŋgé mé baányan bé bembələde ne baányan bé Křisto mélōnnē, ábe bēwūū' é bōmpē melemlē ngáne bēnwūū' é bó.

¹² Dóó ane Mwān-a-Ndyəŋ ní mbód ádíbpé ediben éche élónténé ntóób. Héε nínyíne ngáne ndəb énáŋnéde ne ngíne, enyεn-ne énhīn bwāmbwam, ngəŋ esyəəl-le éyəge' néε mekií. ¹³ Betintine bēnhūn á nkōŋsé ngáne e'pum é mel é'soodé nchəle áde epub éságté alín á bwel. ¹⁴ Abobe dényyōŋ nēŋgáne bédáá nhíbe ní kálag áte míme bēnyī' é áte. Mbəod ésyāəl ne mbwóg ésyāəl éche mendīb méləŋnéde bēnhidé á e'dii. ¹⁵ Héε kəŋ é nkōŋsé, ndəle é bad, bad bēmbáá bé sánze, behəŋ bé bad, ngíne é bad, betāŋ ne kunze békōŋgé yəl á pwóg é meláá tē ne á meláá míme mébédé á mbəod mīn. ¹⁶ Béchágé'áá mbəod ne meláá bēhəbē bán "Nyéhūnted sé ámīn nyékúten sé ábel boŋ ane awě adé á atii dé nkamlεn eenyíne sé, meliŋgá mé Mwān-a-Ndyəŋ ní mbód-tε méepiidé sé. ¹⁷ Epun é ebébtéd éche nímāb meliŋgá mébídeé áwed émáá apε, modmod éheŋlé-'áá ch́ó atəŋεn."

7

Bembələde bé Dyöb békúde e'chem a'só é' mbəm

¹ Ade nē atómé, mennyín ángel éniin étyéémé á metóŋgé mé nkōŋsé méniin. Echē ángel énkəŋ

metónǵé mé nkõǵsé méniin níme epub étóméé âbel
 bon epub étõmê' á nkõǵsé, ké'ε á edíb é nkwx̃ ké'ε
 tâǵene bwel ké e'hóg. ² Dóó ninyíne ángel empée
 ebíde á ped echě enyεn ebídeé, awánlé e'chem
 é' Dyõb dé alongé. Héε ene ángel ne ehób éche
 échǵké, échǵéé échíníí ángel éniin eche bébǵgé
 ngíne âbébed nkõǵsé ne edíb é nkwx̃ ³ bon álǵǵē
 bó aá, "Nyéebébté nkõǵsé, ké'ε edíb é nkwx̃ ké'ε
 mel, kǵǵne á pǵndé echě débādēē bembaledε bé
 Dyõb e'chem á mbǵm." ⁴ Dóó nǵwǵé mesǵǵé
 mé bad níme bébǵdté e'chem á mbǵm. Bébéde
 Mbwǵkel ekalé pǵg, móom mé e'kálé méniin ne
 e'kálé é'niin. Mmê mesǵǵé mémbid átínté e
 metúmbé mé alon á Israel mésyāāl dyôm ne mébe.
⁵ Mesǵǵé mé bad níme bémbādēē ábê e'chem á
 mbǵm á túmbé e Juda mébéde dyôm dé e'kálé ne
 é'be. A túmbé e Rubεn mébéde dyôm dé e'kálé ne
 é'be, á túmbé e Gad mébéde dyôm dé e'kálé ne é'be.
⁶ A túmbé e Ashεε mesǵǵé mé bad mébéde dyôm
 dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Naftali mébéde dyôm
 dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Manasε mébéde dyôm
 dé e'kálé ne é'be. ⁷ A túmbé e Simionε mesǵǵé
 mé bad mébéde dyôm dé e'kálé ne é'be, á túmbé
 e Levi mébéde dyôm dé e'kálé ne é'be, á túmbé e
 Isaka mébéde dyôm dé e'kálé ne é'be. ⁸ A túmbé e
 Zεbulǵn mesǵǵé mé bad níme bémbādēē e'chem
 á mbǵm mébéde dyôm dé e'kálé ne é'be, á túmbé
 e Josεb, mébéde dyôm dé e'kálé ne é'be, mébé-'ε á
 túmbé e Benjāmin dyôm dé e'kálé ne é'be.

Nsábe níme bad bé Dyõb békudté

⁹ Ade nén átómé dóó ninyíne nkúú ní bad.
 Bēmbuú áte nyaa echě modmod éhele'aá bó atón.

Bémbíd meloŋ ne meloŋ, bémbíd metúmbé ne metúmbé, bébé nyaa é bad ésyā́l béhōbē-’ε mehób nyaa ne nyaa. Béntyēēm á’sō bé atii dé nkamlen ne é’ Mwǎn-a-Ndyoŋ mí mbód. Béhē mengombe míme mépúbe’ béwálé-’ε e’kikag é’ mií á mekáá. ¹⁰ Béhóbé’áá ne ehób éche échágké bán, “E’sooson é’ baányon é’húe ne ádéd Dyōb, Dyōb áde ádíidé atii dé nkamlen, é’húē-’ε ne awe Mwǎn-a-Ndyoŋ mí mbód.” ¹¹ Bad ábe bēnləŋnéd ádē atii dé nkamlen bébédéε ángel ésyā́l, bad bémbáá, ne échē nyam éniin. Bēnkwx̄ ásē á’sō bé atii dé nkamlen bébagé-’ε Dyōb edúbé. ¹² Béhóbé’áá bán, “Ebê nê! Nnam, ehúmé, debyéé, meságnen, edúbé, ngíne, ne ngum bébê ne ádéd Dyōb abé ne abé! Ebê nê.”

¹³ Dóo mod ambáá nhóg ásedtéε με αά ken, “Benzéé bēn ábe béwáá mengombe míme mépúbe’? Héé bébíde’?” ¹⁴ Mentimtén mó meé, “A-sán, wε-εé ebíí.” Dóo álāŋgeé με αά, “Ábén bad bóo bétómé metake με ngíne áte; béwóbpé nímāb mengombe ne mekií mé Mwǎn-a-Ndyoŋ mí mbód, bépúbté mó. ¹⁵ Né-’áá ábélé boŋ bébé á’sō bé atii dé nkamlen á Dyōb, bébagé-’ε Dyōb edúbé nkuu ne mūte áwe ndáb e mekáne. Ane awē adé á atii dé nkamlen, adé áhed pónde ésyā́l ânən bó. ¹⁶ Nzaa éewaá bó ámpē mbêd, pí-d-ε ámpē éekóbpé bó mbêd. Enyεn éebábédte bó, béewóg-kaá e’chode bé ekíde é’ ngíne. ¹⁷ Ayāle nén ane Mwǎn-a-Ndyoŋ mí mbód awē adé átínté e atii dé nkamlen, mwēn ânən bó. Alyāgēd-ε bó wéε mendíb míme mbíde á n’yélé míme mbage’ alongé médíí. Dyōb-πε ámpē dépínē bó mésod mésyā́l á mīd.”

8

*Mwǎn-a-Ndyɔŋ ní mbód adĩbpé
ediben éche élonťéné saámbé*

¹ Dóó ane Mwǎn-a-Ndyɔŋ ní mbód adĩbpé ediben eche élonťéné saámbé. Ade adĩbpé chó, ekíde énhōō áte ádyōb, dyam-éé áde eped é háwa. ² Héé rínyíné ángel saámbé éche etyéémé á'sō e' Dyōb, bébágé bó e'lon saámbé.

³ Dóó rínyíné ángel empée epedé, etyéémé á'sō é' menyán mé e'twé, awánlé d̄ise á gól áde béhyântéé e'twé áte. Bēmbud mó e'twé abe bán áladten mekan mé bad bé Dyōb bésyāāl ábe mende á menyán mé gól. Mmē menyán mébéde á'sō bé atii dé nkamlēn. ⁴ Mwěntud níbidé'áá áyāl e e'twé ábe ángel énwālēē, níkäg ámīn ne mekáne nıme ene ángel ékánnádtáá bad bé Dyōb. Ene ángel entyéém á'sō é' Dyōb. ⁵ Héé ene ángel étédé kúmbe eche e'twé é'béde áte, atéd muú nıme mémbíd á menyán mé e'twé, alónéd áwēd-te, boŋ ásyōg á nkōŋsé. Nén dēmbel dyōb ákumé áte e'saad ébide, emwedmwed étóme, ndōb-pe éñəŋnad.

Ángel etóó e'lon bé'só é'niin

⁶ Dóó échē ángel saámbé éche énwālē e'lon saámbé ébōŋséné átōŋ ábē e'lon.

⁷ Ángel e'só entōŋ échē elon. Héé meláá mé mbúú ne muú nıme meládténé ne mekií bébóótédé asoo á nkōŋsé. Eped ehóg átínté e'ped bé nkōŋsé é'láán émmad ahyán. Eped é ahín é mel ehóg átínté e e'ped é'láán ne byaa é'syāāl bēmmad ahyán.

⁸ Ángel eche élonťéné ébe entōŋ échē elon. Héé chōm éche éwágné néé sánkalaa a mbōod echē

ehyáa' éhúné á edíb é nkwě te. ⁹ Eped e edíb é nkwě ehóg átíntê e'ped é'láán, êntĩm mekií. Donje ahóg-ke átíntê e monje méláán mé bwēm ábe é'dé á alongé bēnwē á edíb é nkwě-te wê. Donje á stíma ahóg-ke átíntê monje méláán éche ébédé á edíb é nkwě te wê chópē êmmăd abéb.

¹⁰ Angel echê elónténé éláán entónj échē elon. Héε sánkalaa a tintine awě achōdné'áá néε ekag ábídé ádyōb, ahún ámĩn e eped ehóg átíntê e'ped bé e'díb é'láán ne ámĩn e mendíb míme mébídé' á n'yélé. ¹¹ Dín áde ane tintine ádíi "E'chəə." Eped é mendíb ehóg átíntê e e'ped é'láán, é'chóó'áá. Bad híin ábe bēmmwē míme mendíb bēnwē áyāle nén méchóó'áá.

¹² Angel echê elónténé éniin entónj échē elon. Dóo chōm ébómé eped é etondεε ehóg átíntê e'ped é'láán, ébōm eped é ngōn ehóg átíntê e'ped é'láán, ébōm eped é betintine ehóg átíntê e e'ped é'láán. Nê dēmběl eped ehóg-téé átíntê e'ped é'láán ábe ábén bwēm bēnkwě ehíntén. E'nyínen bé ekíde bēnkēmbáá á eped é mūte ehóg átíntê e'ped é'láán, bēnkēmbáá-'áá á eped é nkūu ehóg átíntê e'ped bé nkūu é'láán.

¹³ Dóo ínóné bonj ínynīnē' mbyε apumme se ádyōb te álēbpē-'ε ne ehób éche échógké áá, "Medim, medim, medim mébē ne bad ábe bēdyéé' á nkōņsé á pōndé eche échíníí ángel éláán étōņgē ábāb e'lon, ábe bēkwógé atónj."

9

Elon éche elónténé é'táan

¹ Angel echê elónténé étáan entónj échē elon. Dóo ínyníne tintine abídé ádyōb ahún á nkōņsé. Bēmbε

mó e'kii bé echóg échě éewóo asóg. ² Andibé nsal mé echóg échě éewóo asóg. Mwěntud mémbíd áwēd-te míme rídé nêḡgáne mwěntud míme ríbídé á muú ní ngíne. Mmê mwěntud, mémběl enyεn éche épéné'áá éehélé'áá ekíde anyíned. ³ Dóo bengóméé bėbídé á mwěntud tē wê, bėsūd á nkōḡsé. Bēmbě-ε bó ngíne nêḡgáne bengaabobe bé mpwεn ábe bėdé á nkōḡsé. ⁴ Bēnlāā ábē bengóméé bán bėbėlé nkāákāā ké'ε byaá ké'ε mεl ebébtéd ké ehóg. Boḡ bán bėbėl ebébtéd dāsō wée bad ábe bėēwōo e'chem é' Dyōb á'sō é' mbōm. ⁵ Bėkēmbaá ábē bengóméé kunze áwúu ábē bad. Boḡ bēmbě bó kunze átaged bó á etūn é ngōn étáan dēmpεn. Metake míme ábē bad bėwōgkē nzé ábē bengóméé bėlédé bó, mébē nées metake míme mod ákudéé nzé ngabobe a mpwεn alédé mó. ⁶ A etūn e échē ngōn étáan, ábē bad bėhěd kwééd boḡ bėenyínné. Bėdāḡ bán bėwē, boḡ kwééd ēnyāgéd, ebāḡ bó áyāl.

⁷ Ábē bengóméé bėmbēē nées hōse éche bėbōḡséné ákεεn á bel. Bwēm ábe é'bėdé bó á nló é'bėdé nées e'kóté bė nkamlεn é' gól, e'só-ε é'bė bó nées e'só é' baányoḡ. ⁸ Nyōḡ ébėdé bó nées nyōḡ é bebaád, mesoḡ-ε mébė bó nées mesoḡ mé ngii. ⁹ E'kíd é'bėdé bó á tál ábe é'bėdé nées e'kii ábe bad bėwáá'ε ákúdtεn tál á pōndé e bel. Ntōgag míme nímāb mepab mébėlé'áá mbėdé nées ntōgag mé e'bambam ábē hōse híin édoléé áke á bel. ¹⁰ Bēnwōḡ nkon bėwōḡ-ε nsyāg nées nkon ní ngabobe a mpwεn. Mmê nkon mó-'áá ríwóo ngíne ábėl baányoḡ ebébtéd á etūn é ngōn étáan. ¹¹ Bėwóo kāḡ echě ekamlan bó. Ene kāḡ edíi ángel echě enōne' echóg échě éewóo asóg. Ade dīn ádíi á ehób é Hibru bán Abadōne, ábē-ε á ehób é Grikia bán Apolyōne (nē

ádé nén bán mod awě abébite).

¹² Née medim mé'sō métómé ámbid enén, medim mémpēe mébe médii méhúe'.

Angel etóó elonj éche élónténé ntóób

¹³ Angel echě elónténé ntóób entónj échē elonj. Dóo nówogé née ehób ébidé á metóngé méniiin mé menyán mé e'twé mé gól níme mébedé á'sō é' Dyöb. ¹⁴ Echě ehób élanġē ángel echě elónténé ntóób, echě ewánlé elonj nén aá, "Huné ángel éniin éche Dyöb ábánné á mehanj á edib embáá é Yufretes." ¹⁵ Ene ángel enhuné échē ángel éniin. Bēmmād bó abonſen áwúu donje ahóg átintē e monje mé bad meláán ene pónde chēn, échē epun chēn, ene ngon chēn nímé mwě mēn. ¹⁶ Bénlāā me mesonjé mé sánze éche édíídé hósē. Ebédé mbwókel é e'dun é'be. ¹⁷ Nén dóo ményinnē échē hósē ne bad ábe bédíídé chó á ndóg-te. Bad ábe bēndii chó bēnwāā e'kii ábē bēwāā'é ákútēn tâl á pónde e bel. Abē e'kii é'yágé'áá née muú, é'bé-'ε ebəŋ née blúu, é'bé-'ε ebəŋ née nsulε. Nló mbédé échē hósē née nló í ngii, muú, mwěntud ne muú níme rídé ebəŋ née nsulε bēbídē-'ε chó á nsəl. ¹⁸ Mmē medim meláán, nédē muú, mwěntud ne ebəŋ éche édé née nsulε, ábe é'bídé'áá échē hósē á nsəl bēnwūū donje ahóg átintē e monje mé baányonj mé meláán. ¹⁹ Ngíne edé échē hósē dásō á nsəl ebé-'ε á nkon. Mmāb nkon rídé née nyǎ, ne nló áyāl, bēbenlad-te mó ábel bad ebébtéd.

²⁰ Moonyonj anínii asyáál awě alyagé ásē awě nímé medim ménkēnwúú'é bēnkēntēdēé abele á myöb níme bēn bēbélé. Bēnkēnsógké e'dáádəŋ bé mbéb abele, bēnkēnsóg-kaá myöb mémpēe abele, myöb níme bēbénlé gól, sílva, brôns, ké meláá,

ké'ε hyōn, myōb nĩme méēnyĩnnē', méēwōgnē', méēhelé-'ε akε. ²¹ Béētēdte-'áa ádāb abel dé mbéb âtimen Dyōb. Béētēdtēē awúu á bad, béētēdtēē akum á ngaŋ, béētēdtēē akáb dé mesón, béētēdtē-'áa echīb.

10

Jōne ányĩne ángel echē ewánlé mwă nhĩbe ní kálag

¹ Hê dōo nĩnyĩné ángel e ngĩne empée ebídé ádyōb, esude' ásē, mbag élaŋned mō, ngubélen-ne ebé mō á nló. E'só bémbe mō néε enyen, mekuu-'ε mébé mō néε mekon mé muú. ² Anwálé mwă nhĩbe ní kálag awě bédíbpé áte, ásūm ekuu é ekáá é mbáá á edíb é nkwě-te, ásūm-me ekuu é ekáá é emwed á nkin. ³ Hēε áhóbé ne ehób éche échágkε éche éwágné ehób é ngii echē edume áte. Ade álébpé esaád, ngin saámbé ênkwentén ne ndumag. ⁴ Ade ékúmé áte kumén, nhedé'áá chōm éche béhóbé abooted dé atel, boŋ níwōgē néε ehób ébídé ádyōb nén bán “Koó mekan nĩme ngin saámbé éhóbé, mébê kun, weétēlē' mō ásē.”

⁵ Dōo ángel echē ményĩnnē néε ásúmé ekuu ehóg á edíb é nkwě-te boŋ ásūm-me échíníí á nkin átíídé ekáá é mbáá ámin ⁶ boŋ ámwāg melě á dīn á Dyōb áde ádé á alongé abé ne abé. Mō áhágé nkoŋ ní mín ne nísé ne edíb é nkwě ne bwēm é'syāal ábe é'dé áwēd-te. Ene ángel enhób áá “Abébed á pónké ké ahóg déebáá ámpē. ⁷ Boŋ áde ángel echē elónténé saámbé étōŋgē échē eloŋ, Dyōb débēl dyam áde ántíí' é áá mōsbēl áde ádé á e'koŋned-te. Abēl ngáne ánlāā' é ábē bembædeε, bekal bé'dæódæŋ.”

8 Héε ehóǒb éche ménwōgkē néε ébídé ádyōb élāngéé me ámpē nén aá, “Kǎg étêd nhíbe ní kálag níme rídíbnédé áte níme rídé á ekáá é ángel eché etyéémé ne ekuu ehóg á edíb é nkwě échíní-’ε ébé á nkin.” 9 Dóó ríkíí wée ene ángel boŋ rílāngē mó méé ábe me ane mwǎ nhíbe ní kálag. Dóó álāngéé me aá “Kǒb nén, édyê. Achǎád we abum áte boŋ ǎnyĩn we á nsəl néε e’chuu.” 10 Dóó ríkóbé mwǎ nhíbe ní kálag áwe ekáá, ndyé-’ε mó. Annyĩn me á nsəl néε e’chuu. Boŋ áde ní máá mó amii, anchǎád me abum áte. 11 Dóó bélāngéé me bán, “Etǎngéné mekan ahóǒb níme mébenléd ne meloŋ híin, bad nyaa ne nyaa, mehóǒb nyaa ne nyaa ne kǎŋ é bad híin.”

11

Jǎne anyíné mbóŋ ébe

1 Dóó bébágé me ntóŋ níme rídé néε chǒm éche béhǎgnéé bwēm, boŋ bélāngē me bán, “Kǎg éhǎg ndáb e Dyǒb, éhǎg-ke menyán mé e’twé, étǒŋ-’ε bad ábe bébage Dyǒb edúbé áhed. 2 Boŋ weéhǎgē’ eyáde pen áyǎle nén bébágé chó wée bad ábe béébii Dyǒb. Bédyaŋtéd Dyad áde Asáá ámĩn á etún é móom mé ngǒn méniiin ne ébe. 3 Měbě échēm mbóŋ ébe kunze áhóǒb mekan níme mébenléd á pǒndé echě ehúε’ á etún é e’pun ekále ehóg mbwǒkel ébe ne móom ntóǒb. Běwǎā-’ε mbóté é melebe.” 4 Echén mbóŋ ébe édii mel mé menzab mébe ne metii mé etrúkǎŋ mébe níme métyéémé á’sǒ ábe Sǎngwéé awě akamlan nkǒŋsé. 5 Nzé mod awémténé-’ε bó ebébtéd abel, muú mbíd bó á nsəl níme níhyǎŋte ábǎb bad bé ekǒyí ní mǎd-te bó ásē. Nén dóó kénzéé awě awémténé bó ebébtéd abel bėwū’ε mó. 6 Abén bad béwóó ngíne ákǎŋ abobe

ámīn ábel nén mbúú eechóg á pónδέ echě bēlāngēé bad mam níme Dyōb áhóbé aá mébenléd. Bēwóó-’ε ngíne ábel e’dīb é’tim mekií, bēwón-’ε ápeen medim á nkōjsé pónδέ ké ehéé echě bédás.

⁷ Ade bémād-taá mam ahób níme bélómé bó ahób, ene nyam echě ebídé á echóg échě éewóo asóg étyēēmēn bó nzum, etóm bó áte ewúú-’ε bó. ⁸ Mmāb ndim-me ménaá á nzii echě epoo’ á dyad ámbáá tē wée bēmboméé awab Sāngwéé á awog. Béchage adē dyad á ngan-tē bán Sodom káa Egipto. ⁹ A etūn é e’pun é’láán ne eped, bad bēbīd melon ne melon, metúmbé ne metúmbé, mehób nyaa ne nyaa, ne bad nyaa ne nyaa bēnōn nīmāb ndim ésebán bēkwēntan bán bēlíme mó. ¹⁰ Bad ábe bédé á nkōjsé bēwōgen ábēn bad bēbe echab kwééd menyīnge. Béchāg ngande, bēbāg-ke nhóg ne aníníi nde álúmed menyīnge. Bēbēl nē áyāle ábē bekal-bé-e’dāádəŋ bēbe bēpíínádtáá bó metake bwāmbwam áde bēbédé á nkōjsé te. ¹¹ Boŋ ámbīd e ábē e’pun é’láán ne eped, peme e alongé embīd wée Dyōb esól bó áte bēpuu bētyéēm-me ámīn. Mbwóg ní ngíne ménkōb bad ábe bényīn bó. ¹² Dóo ábē bekal-bé-e’dāádəŋ bēwógēé ehób échě échágké ebídé ádyōb nēe élanngēé bó nén aá, “Nyéhyag ámīn hén.” Dóo bésólé á mbag-tē béke-’ε ádyōb. Abāb bad bé ekoyí bényīn nēe békagké. ¹³ Abwōg-ábwōg ndəəb éñəŋnéd ne ngíne. Eped é dyad ehóg átíntē e e’ped dyōm ábe adē dyad ámbáá émpāŋtēd áte. E’kálé e’ bad saámbé bēnwē áde ndəəb éñəŋnéd nē. Mbwóg ménkōb bad ábe belyágé ásē, bēbagé Dyōb á ngume, mó awē adé ámīn, edúbé.

¹⁴ Medim níme mélónténé mébe méntōm. Boŋ

nəné! Medim nıme melónténé meláán mékwógé
ape.

Angel etóó elonj échě élónténé saámbé

¹⁵ Angel echě elónténé saámbé entónj éché elonj. Dóo ehób éché échágké ébídé ádyōb éhābē nén bán, “Nkamlɛn mé nkōɲsé nítímé nkamlɛn nıme awɛd Sǎngwéé, Dyōb ne awě Krıstəə, ákamlén-ne á ngíndé ne á ngíndé.” ¹⁶ Hê dóo ábē bad bémbáá móom mébe ne béniin ábe bédíídé metii mé nkamlɛn á’sō é’ Dyōb békwwédé ásē á’sō é’ Dyōb bébage mó edúbé. ¹⁷ Béhóbé nén bán,

“Séságnéné wɛ a-Sǎɲ Dyōb á Ngum, we awě edé ane ne awě ambé.

Séságnéné wɛ áyāle eběnlédé echōɲ ngum eboótédé akamlɛn.

¹⁸ Bad ábe bébenlé wɛ bēnlɲj áyāle meliɲgá nımōɲ mé ngıne mēmpě.

Póndé epedé echě békáadté bad ábē béwwédé.

Póndé epedé echě ábōɲ bembəledɛ, bekal bé’dəədəɲ,

ne bad ábe bébenle wɛ ábe bébage wɛ edúbé, bad bésyāɲ,

ken bad ábe bédé etógnén-ɛ ké’ɛ ábe béesě etógnén, wésābēɛ bó.

Ene póndé dóo wébēbēdtē bad ábe bēbēbte bad á nkōɲsé te!”

¹⁹ Hê dóo nınyíne ndáb e Dyōb echě edé ádyōb néɛ édíbnédé. A ndáb-te wê-’ɛ, nnyín Ntyág mé Melě. Emwɛdmwɛd étómáá, e’saád é’bıde’, ádyōb ákumé’ áte, ndəəb éɲəɲnád ásē, meláá mé mbúú mé ngıne-’ɛ méhúne.

12

Jone ányíné mmwaád ne dragone

¹ Hê dɔɔ e'chemléd é' ngine é'bídé ámin. Mmwaád ambé awě eche mbóté émbēē enyen, ngon chó-'ε ebé mó á mekuu sé. Ekóté é nkamlen éche betintine dyôm ne bébe bédíí áyāl ébéde mó á nló. ² Ambé dyēm, ákwōg-ke achyáa. E'wε ne metake mé achád nĩme áwógé'áá mēmbēl akánéd awé ámin.

³ E'chemléd bé menyáké bémpēe bémbíd ámin. Dɔɔ dragon ébídé taléd. Enkāl bwāmbwam, éyagé-'ε. Enwōη nló saámbé ne meséb dyôm. Nló tēé ménwāā ekóté é nkamlen. ⁴ Andolén mĩmē nkon donge ahóg átinté e monge mé betintine méláán ábe bēbéde ádyōb, abwém-me bó á nkōhsé-te. Ene dragon entyéém mmwaád awě ahedé'áá achyáa á'sō-te ábel nén nzé achyáá ádyē mó mwān. ⁵ Dɔɔ ane mmwaád áchyáá mwān a mwenchóm awě atōngéné melon mésyāāl akamlen ne ekáá éche éhyédé. Bon bēnsog mwān, bēkēēn mó wēε Dyōb ádíí ne áde atii dé nkamlen. ⁶ Ane mmwaád antóm mehélé á ehyānge wēε Dyōb dēmbonšénné áá bētōgen mó á etún é e'pun ekálé ehóg mbwókel ébe ne móom ntóob.

⁷ Hê dɔɔ nzum ékúmmé ádyōb. Maikε bó éche ángel béntyēēmēn ene dragon nzum. Ene dragon chó-'ε ámpē ne éche ángel bétyéémén bó nzum. ⁸ Bon Maikε ne éche ángel bēntōm ene dragon ne éche ángel áte. Dragone ne éche ángel bēnkēnwóngé etál ádyōb ámpē. ⁹ Dɔɔ bēhúnté ene sāηkalaa á dragon á nkōhsé-te. Ene dragon chó ebéde ene nyă e'boód echē béchəgεé bán Devəle ne

Satanε, awě adoge' nkõṅsé n̄syā̄l. Bėmbwēm-me éche ángel ésyā̄l ásē á nkõṅsé nchoo ne mó.

¹⁰ Hē dōo n̄wógé ehób éche echáḡké ébídé ádyōb éhōbē n̄n b̄án, “Bōōb-pōó, e'soóson̄ é' Dyōb é'pédé. Dyōb álúmté eche ngíne e nkaml̄n n̄éē k̄h̄. Awě Kr̄st̄æ alúmté echē ngíne bōōb. Ayāle ane awě ahóbé'áá á'sō é' Dyōb nk̄uu ne m̄t̄e aá ábesyānē baányan̄ bēbélé mbéb, bēhúnté mó á nkõṅsé. Abánáá bó mam ayāl á'sō é' Dyōb nk̄uu ne m̄t̄e.

¹¹ Mekíí mé Mwān-a-Ndyōṅ n̄ mbód ne mbōṅ e mbále echē bēbídé'áá bēmbĕl bétóm Satanε áte. Bēnkwent̄én ké kwééd ākal eyale é Dyōb ayāle nkalan̄ nĩme békálé'áá n̄bédé mbále. ¹² Né-ōó, m̄n̄e ne ábe b̄esyā̄l ábe bédé áwed, bēnwōḡ menyin̄ge. Bōṅ ndutul ébē ne bad ábe bédé á nkõṅsé ne ábe bédé á edīb é nkwě ayāle n̄n Dev̄le asudé ásē áwēn ne meliṅá mé ngíne ngáne ábíí aá eche pónde edé esōṅ.”

¹³ Pónde echē ene dragōn ényíné aá bēhúnté mó á nkõṅsé, embootéd ane mmwaád awě anchyáá mwān a mwēnchóm anan. ¹⁴ Bōṅ bēmbĕ ane mmwaád mepab mēbē nĩme s̄n̄kalaa a mbyε, âbel n̄n ápume ápε hōm áde bēbōṅs̄éné mó á ehyāṅge, hōm áde ákudt̄e nt̄agén á etūn é mwě n̄lāán né ep̄ed, w̄éē békāó'é mó w̄éē ene nyă. ¹⁵ Dōo ene nyă ésádé ane mmwaád aléed á yāl. Adé aléed d̄ensyōḡé n̄éē edīb émbáá, âbel n̄n éhóod ane mmwaád. ¹⁶ Bōṅ ndōōb enwōṅḡén ane mmwaád ém̄ī edīb éche émb̄id ene dragōn á ns̄al. ¹⁷ Dōo dragōn élíṅné ane mmwaád, bōṅ ák̄ḡ ákumé' bel ne nchyáátén nĩme ane mmwaád n̄syā̄l nĩme n̄lyáḡé ásē, bad b̄esyā̄l ábe bēbele ngáne Dyōb áhedéé bōṅ bēb̄idē-'ε Yesuε mbōṅ. ¹⁸ Dōo ene

dragɔn étyéémé á nkin mé edíb é nkwě.

13

Jɔne anyíné nyam ébe

¹ Hê dɔɔ nĩnyíné nyam ebíde' á edíb é nkwě-te. Ene nyam enwón meséb dyòm ne nló saámbé, ewón-’ε e’kóté bé nkamlɛn dyòm áwe meséb mĩn. Nló tée ménwón dĩn áde ásyáá’ Dyɔb. ² Ene nyam echě ményĩnnē embé nēε ebwé é ngā, nĩmē mekuu-’ε mékāl mébε-’ε nyon áyāl nēε mekuu mé nyam e ahín echě ekaa’ ewón-’ε nyān éche échábé eche béchəgɛ́é bán Bée. Mmē nsəl mémbě nēε nsəl ní ngii. Drəgɔne ambě ene nyam eche ngĩne, ábe-’ε ch́ó ádē atii dé nkamlɛn ne ngĩne e nkamlɛn. ³ Ene nyam enwón nló nhóg nĩme mémbě byánán níkúdé sii echě empon ch́ó awúu, bon sii eched étim amaa. Yəl enkóm bad bé nkɔhsé bésyā́l áte áyāle enén nyam, bébootéd-te ch́ó ahíd. ⁴ Bad bėbágé’áá dragɔne edúbé áyāle ambě ene nyam nĩmē nkamlɛn. Bėbágé’áá ene nyam ch́ómpē edúbé bėhóbé nén bán, “Nzė-módé adé nēngáne enén nyam? Nzė-módé ahele atyéémén ch́ó nzum?”

⁵ Bėmbě ene nyam kunze áhób e’yale é’ kúmbe ne e’yale ábe e’syáá’ Dyɔb. Bėmbăg-ke ch́ó kunze ábenled nĩmē nkamlɛn á etún é móom mé ngɔn éniin ne ébe. ⁶ Dɔɔ ene nyam énédté nĩmē nsəl áte bon ébootéd Dyɔb asyáŋ. Ansyáŋ dĩn á Dyɔb, asyáŋ abwóg á hóm wéε Dyɔb ádyεε’é, asyén-’ε bad bésyā́l ábe bédé ádyɔb. ⁷ Dyɔb dēmbě-’ε ene nyam kunze áwan nzum ne ábē bad, átóm-me b́ó áte. Ambě-’ε mó kunze ákamlɛn metúmbé ne metúmbé, melon ne melon, mehób té ne bad nyaa

ne nyaa. ⁸ Moosyǎál awě adyεε á nkǒŋsé ǎβε chó edúbé. Bad ǎβε bėbėé chó edúbé bėdíi bad ǎβε bėtéle dín á kálag e alongé e Mwǎn-a-Ndyǒŋ ní mbód awě bėnwū'ė. Bėntel bó mĩn se á pónde echě Dyǒb dėnhǎgké nkǒŋsé. Moosyǎál awě adyεε' á nkǒŋsé ǎβε chó edúbé. Moosyǎál awě bėeteleé mó dín á kálag e alongé se á pónde eche Dyǒb dėnhǎgké nkǒŋsé. Mwǎn-a-Ndyǒŋ ní mbód awě bėnwū'ė mó awóó enén kálag.

⁹ Kėnzėé awě awóó metúu áwóge'. ¹⁰ Kėnzėé awe edíi nén bán atǎŋgéné akε á mbwǒg ǎkě á mbwǒg, kėnzėé-'ε awě atǎŋgéné awé ne nkwáté, nkwáté-'aá bėwūėnnė mó. Nén áhėdnad bán bad bė Dyǒb bėwǒŋ e'kanj bė nlém, bėchǎŋned-te ngĩne-ngĩne ne eyale é Dyǒb.

¹¹ Hė dǒo nínyíné nyam empėe ébídé á ndǒb-tė, enwǒŋ mesėb mėβε nėŋgáne mwǎn-a-nídyǒŋ ní mbód, éhǒbė-'ε dyam nėe dragǒne. ¹² Ebėnládtáá ngĩne echě nyam e'só, ébelé-'ε áned áwe e'só-te dėn. Abelé-'ε nkǒŋsé ne bad ǎβε bėdé áwėd-te aá bėbage' ene nyam e'só edúbé. Ene nyam ebėdėe nyam echě enwǒŋ sii echě empon chó awúu boŋ ene sii émaa. ¹³ Ene nyam echě elóntėné éβε embėl mekan mé menyáké mé ngĩne. Embėl muú níbíd ádyǒb níhún á nkǒŋsé bad bėsyǎál bėnyín-ne. ¹⁴ Andǒg-kε bad ǎβε bėdé á nkǒŋsé bėsyǎál ne níme mekan mé menyáké níme ákúdé kunze ábel. Abelé'áá-'ε nė á'sǒ wėe ene nyam echě enkűd sii boŋ ene sii épon chó awúu. Anláá bad aá bėbel edíidĩŋge eche bėbageé edúbé eche éwǎgnė nyam echě enkűd sii e nkwáté boŋ ebé ebé á alongé.

¹⁵ Bėmbě nyam echě elóntėné éβε kunze áhėbe pemε e alongé á edíidĩŋge é nyam e'só ábel nén

éché ediidinge éhel dyam ahób éwúu-'ε bad bésyāāl ábe béekwēntene mó edúbé abε. ¹⁶ Ene nyam ennyágéd bad bésyāāl, ken bad ábe bédé etógnén ké'ε ábe béesē etógnén, nhən ne ntógetōke, ntāη ne kunze, aá béhê bó e'chem áwab ekáá émbáá ké'ε áwab e'só é'mbəm. ¹⁷ Modmod eéhele'aá chōmchōm achan ké'ε asóm ésebán awóó ábê e'chem. Abê e'chem é'bédéε dīn áde enén nyam ké'ε eche nómbε.

¹⁸ Nén áhēdne debyéé. Mod ké ahéé awē awóó nsōηten áhēd áte chōm éche nómbε echē ene nyam édíı. Ene nómbε edíı nómbε e dīn á mod. Ane mod eche nómbε edíı mbwókεl ntóób ne móom ntóób ne ntóób.

14

Jəne anyíné Mwǎn-a-Ndyəη mí mbód ne abē bad

¹ Hê dǎo rínóné boη rínyīnē' Mwǎn-a-Ndyəη mí mbód atyéémé á mbǎod eche béchəgέé bán Zayən. Bad bébédé ne mó mbwókεl ekálé, móom mé e'kálé méniin ne é'niin ábe bēnwōη áde dīn ne dīn áde Sáá áwab mesó mé mbəm. ² Ene pǎndé dǎo ríwógé ehób ébídé ádyōb. Echē ehób ébédéε néε ntəgag mé eláá éche ésobpε, ébé-'ε néε ntəgag rímě mbāg nzé ngin etómé. Ehób éche ménwōgkē ébédéε nēηgáne ntəgag mí bad ábe békume rílendε. ³ Abē bad mbwókεl ekálé ne móom mé e'kálé é'niin ne é'niin bēntyēēm békōnē' nkəηgé mékǎǎlē á'sō bé atii dé nkamlen ne á'sō é' nyam chē éniin éche édé á alongé, ne á'sō é' bad bēmbáá. Modmod enkēnhēnlé rímē nkəηgé ayáge nzése bó bad mbwókεl ekálé móom mé e'kálé méniin ne é'niin ábe Dyōb ákódté á nkōηsé-te. ⁴ Abén bad bébédéε bad ábe béēwāgē mbinde e mmwaád áyāle nén

bēēbī'í nsób mé mmwaád. Abē bad bōō bēhíde, Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód kéhéé wéé ákagké. Abén bad bōō békódté átíntē e baányon. Bó-'aá bédé néé e'pum bé'só ábe bēbágé Dyōb ne Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód néé mendε. ⁵ Metóm ké mehóg méesaá bó á nsəl, bēēwóo-'áa awusé ké ahóg á yǎl.

*Angel éláán épééne nkalan
ní mbakú e Dyōb*

⁶ Hē dōō nínyíné ángel empée epumme' se ádyōb. Ene ángel empεén nkalan ní bwām nĩme níde abé ne abé. Mmē nkalan mó-'aá álángé'áa bad ábe bédé á nkōŋsé, bad nyaa ne nyaa, metúmbé ne metúmbé, mehób nyaa ne nyaa, ne melon ne melon. ⁷ Ene ángel enhób ne ehób éche échágké aá, “Nyébage Dyōb edúbé, nyébage-ε mó mekenag áyāle nén eche pónde e nkáásé emaá ape. Nyébage' edúbé ne ane awě ahagé ámín ne ásē, edíb é nkwx̄ ne n'yélé.”

⁸ Angel empée echē elónténé éβε enhíd mó, éhōbē nén aá, “Ndəle e Dyad, Babilōn amaá ne amaa ásyāal! Amběl bad bé melon bésyāal bémwē nĩme mĩm mé ngíne. Mmē mĩm mébedéε esí é nkábtéd mé akwalεε.”

⁹ Angel empée eche elónténé éláán enhíd bó, éhōbē ne ehób éche échágké aá, “Kéznéé awě abage' ene nyam eche ebíde á edíb é nkwx̄-te ne échē ediidingε edúbé bon akūd-te ábē e'chem áwe e'só é' mbōm ké'ε á ekáá, ¹⁰ mómpē ámwē mĩm nĩmē níde melingá mé Dyōb. Bésyógé mó á kōb e melingá mé Dyōb ne ngíne esyāal. Kéznéé awě abage ene nyam edúbé ane mod ákūd metuné mé muú nĩme níhunne' bwāmbwam á'sō é' ángel

éche ésáá ne Mwǎn-a-Ndyɔŋ mí mbód. ¹¹ Mwěntud míme mbíde á muú míme níhyǎŋte' bó, níchágke' ámín á ngíndé ne á ngíndé. Nkuu ne müte, nkóme áte méesaá ne bad ábe bébage ene nyam ne échē ediidinge edúbé. Né-'aá édíí ne kénzée awě awóó e'chem é' dín ábe ene nyam." ¹² Nén áhednad bán bad bé Dyöb békaŋ nlém. Bad ábe bébele ngáne mbéndé é Dyöb éhedéé boŋ bédúbe-'ε Yesue.

¹³ Dó-'aá níwógé née ehób ébídé ádyöb éhōbē aá, "Tél ásē nén wεé, bootya bɔɔb, nnam ne bad ábe béwédé, áyāle bédúbpé Sǎngwéeé." Edǎédəŋ éhóbe nén aá "Eε, béküd nkóme áte áyāle nsón míme bébélé, béküd nsábe áyāle nsón mí bwám míme bébélé."

Jɔne anyíné bépáde' mbote á nkõjsé

¹⁴ Dóó ínóné boŋ nínyīnē mbag eche épúbe'. A mbag mǐn wē, mod andyεé awě awágné Mwǎn-a-Moonyoŋ. Ekóté é nkamlɛn é gól ébē mó á nló, páá echē ekóbpe eche bépádnéé bwēm nēŋgáne ngun, chó-'ε ebé mó ekáá. ¹⁵ Angel empée embíd á ndáb e Dyöb-te élēbpē ane awě andyεé á mbag mǐn ne ehób éche échágké aá, "Benléd echoŋ páá ápád mbote, áyāle pónde epedé echē bépádeé. Mbote é nkõjsé é máá ayəg." ¹⁶ Dóó ane awě adyεé á mbag mǐn átõmtεé páá á nkõjsé, apád-te mbote é nkõjsé ésyāal.

¹⁷ Dóó ángel empée echē chó-'ε ámpē enwálé páá echē bépádnéé bwēm nēŋgáne ngun ébídé á ndáb e Dyöb echē edé ámín.

¹⁸ Angel empée empē echē ewóó ngíne ámín e muú, embíd á menyán mé e'twé boŋ álēbpē ángel echē ewánlé páá echē ekóbpe ne ehób echē

échégké aá, “Benléd echon páá, éladen mechon mé e’pum é’ mel á nzag éche édé á nkõhsé, áyāle e’pum é’yágé.” ¹⁹ Dóo ene ángel étómté eche páá á nkõhsé bon áladé ábê bad ábwēmē bó wée Dyõb álũmtéé nĩmē melĩngá mé ngĩne, ngāne bēladéé e’pum é’ mel bon bēbwēm á bwāl bé e’pum é mel. ²⁰ Bēndyāñ ábê e’pum é’ mel á bwāl ábe béesē á dyad tē. Mekií mém̄bũl, mēbé e’che ásē dyam méta mehóg ne eped, méchāb-pe áte dyam mbwókēl é máyl ébe.

15

Jõne anyĩné ángel saámbe ne medim saámbe

¹ Hē dóo nĩnyĩné e’chemléd bémpēe ádyõb ábe bēmbē ngĩne, bēnkōmēd me yāl áte. Menyĩn ángel saámbe éche éwānlé medim saámbe. Mmē medim móo médé medim mé asóg áyāle móo Dyõb dēbenlédte álúmed nĩmē melĩngá amād-te áte.

² Dóo nĩnyĩné chõm nēe edīb é nkwx̄ éche édé nēe dyenē, éche békúmténē ne muú. Menyĩn-ne nēe bad bétyéémé á nkæg mé échē chõm éche ébédé nēe edīb é nkwx̄, bēwálé rĩlende rĩ Dyõb. Ábê bad bēbédéé bad ábe bēntõm ene nyam áte, ne échē ediĩdinge ne nómbē e dĩn áde ene nyam e’só.

³ Békóné’áá nkāngé nĩme mbaledē a Dyõb, Mosee, ne nĩme Mwān-a-Ndyon mí mbód, bán,
“A-Sāñ Dyõb á Ngum,
nĩmõñ mbeltéd rídé ngĩne rĩkómté-’e mod yāl áte.
Ákāñ e melon, * echõñ nyaa etāngénē, edé-’e mbále.

* **15:3** Donje á kálag dé’só áwóó: kñ e melon; donje-’e áwóó: kñ e bad bé Dyõb.

⁴ A-Sáŋ, nzé-móde éebáŋ wε?

Nzé-móde éebāgē wε edúbé?

Mmōŋpen-naá esáá.

Bad bé meloŋ bésyāāl béhyě wε edúbé abε.

Mmōŋ mbeltéd míme rítāŋgéné mbídé áwed.”

⁵ Ade nén átómé dōo rínyíné néε bédíbpé ebem é Dyōb á ndáb e Dyōb. ⁶ Dōo ángel chē saámbé éche énwālē medim saámbé ébídé á ndáb e Dyōb-te wê. Bénhē mbóté échē esáá éche ekine’ áte, bēwáá-’ε bengáá bé gōl á tâl tê. ⁷ Dōo nyam póg átíntē nyam éniin, ébágé échē ángel kúmbe é gōl saámbé, échē élóné ne meliŋgá mé ngíne mé Dyōb, mó awě adé abé ne abé. ⁸ Dōo mwěntud mé ehúmé é Dyōb ne ngíne e Dyōb bélóné á ndáb é Dyōb-te. Modmod-te ekēnhēnlé asól á ebem tê wê kááŋ né medim saámbé míme échē ángel saámbé mēpédé á asóg.

16

Kúmbe saámbé é meliŋgá mé ngíne mé Dyōb

¹ Dōo ríwógé néε ehób éche écháŋké ébídé á ndáb e Dyōb te wê, élāŋgē échē ángel saámbé aá, “Nyékag, nyésyog meliŋgá mé ngíne mé Dyōb míme médé á kúmbe saámbé te á nkōŋsé te.”

² Hê dōo ángel e’só ékíí ene kúmbe e meliŋgá mé ngíne mé Dyōb asyog á nkōŋsé-te. Melóg míme médé ebébtéd, míme méwag bwāmbwam mémbíd bad á yāl. Abê bad bēbédéε bad ábe bēnwōŋ e’chem ábe ene nyam bēbé-’ε bad ábe bēbágé’áá échē ediídiŋge edúbé.

³ Dōo ángel echē elónténé éβε ésyógé ene kúmbe e meliŋgá mé ngíne á edíb é nkwě te. Mēntīm

nêṅgáne mekií mé ndim ní mod. Chõm-té éche ébéde á alongé á edíb é nkwě-te wê énwē.

⁴ Dóo ángel echě elónténé éláán ésyógé meliṅgá mé ngíne nîme mébéde áwē kúmbe', á e'díb ne á n'yélé tē. Abê e'díb bēntim mekií. ⁵ Dóo níwógé ángel echě ekamlan mendíb ehóbe' aá, "Mbakú e nkáásé echõṅ etáṅgéné. Wε awě edé, awě ambé-ε. Wε awě Esáá." ⁶ Mbakú échõṅ etáṅgéné áyāle bēnsyóg mekií nîme ábõṅ bad ne ábõṅ bekal-bé-e'daádāṅ, né-ṵ ebagé bó mekií ámwé. Mmē nkógsen mó-'aá bétáṅgéné akud. ⁷ Dóo níwógé née ehób ébídé á menyán mé e'twé éhōbē nén aá, "A-Sáṅ Dyõb á Ngum, mbakú echõṅ etáṅgéné edé-ε mbále."

⁸ Dóo ángel echě elónténé éniin ésyógé meliṅgá mé ngíne nîme mébéde áwē kúmbe-tē á etondεε. Dyõb dēmbě Etondεε ngíne áhyáad bad née muú. ⁹ Bad bēnhyāṅ ne e'chode bé ekíde é' ngíne. Héε bésyáá ðin á Dyõb mó awě ákamlan nîmé medim. Boṅ bēnkēnhāṅlénne mbeltéd mé mbéb átimen Dyõb ábe mó ehúmé.

¹⁰ Dóo ángel echě elónténé étáan ésyógé meliṅgá mé ngíne nîme mébéde áwē kúmbe á atii dé nkamlen áde ene nyam echě ébídé á edíb é nkwě-te. Hê dóo nkamlen nîme ene nyam níkwédé ehintén áte. Bad ábe behídé'áá ene nyam beláádé'áá ábab e'chém áyāle e'wε ábe bēwógéé. ¹¹ Bēnsyāṅ Dyõb ámīn áyāle mewε mé melóg nîme bēwógé'áá. Boṅ bēnkētédéé nīmāb mbeltéd mé mbéb átimen Dyõb.

¹² Dóo ángel echě elónténé ntóób ésyógé meliṅgá mé ngíne nîme mébéde áwe kúmbe-tē á edíb é mbáámháa é Yufretes. Echē edíb énlēn, áboṅsen

nzii ábel boŋ kâŋ échê ébídé wée etondεε ábídéé éhel atóm. ¹³ Dóo rínyíne née e'dáádəŋ bé mbéb é'láán ábe é'dé née e'búđ é'bídéé. Abê e'dáádəŋ, ehóg émbíd á nsəl níme dragəne, ehóg ébíd á nsəl níme nyam echê embíd á edíb é nkwx̄-te, éhíníí-'ε ébíd á nsəl níme nkal e'dáádəŋ a metóm. ¹⁴ Abê e'dáádəŋ é'díi e'dáádəŋ bé mbéb ábe é'bele menyáké, é'hýóme' nkōŋsé áte rísyā́l, bétānē kâŋ é bad, bēladé bó áte, ábel béboŋsen nzum e epun éche Dyōb á Ngum ákáádté bad. ¹⁵ Yesuε ahóbé aá, “Nyénəné, mǝpǝ á epun éche modmod éebíí'é, ngáne nchíb ápagké. Nnam ne ane awě adyεé epin, awálé-'ε eche mbóté áyāl ábel boŋ eékāg nsōb boŋ awóg akwágké á'sō é' bad.” ¹⁶ Abê e'dáádəŋ bēnlād échê kâŋ áte á hōm áde béchəgεé á ehób é Híbru bán Amagadən.

¹⁷ Dóo ángel echê elónténé saámbe chó-'ε ésyógé meliŋgá me ngíne níme mébedé áwē kumbetē á pemε-tē. Ehób éche échəgké émbíd á atii dé nkamlen á ndáb é Dyōb te, éhōbē nén aá, “Ebénlédé.” ¹⁸ Emwεdmwεd étómé'áá, dyōb ákumé' áte, ngin-ne étóme'. Ndəəb ennəŋnéđ ne ngíne nyaa echê éebénlédéé ámpē taa moonyoŋ abág á nkōŋsé. Ndəəb ennəŋnéđ ne ngíne nyaa echê ebédé ebébtéd. ¹⁹ Hē dóo dyad á ngíne ámbáá ákábné áte moŋge méláán, myad mémháá níme mébedé á meloŋ mésyā́l mémpāā. Dyōb dēnkamtén ngíne-e-dyad, Babiləne, ábēl-le aá bad ábe bédé ádé dyad békud nkōgsen adēhób aá móbel bémwē mīm níme mímē meliŋgá mé ngíne. ²⁰ Dyad ké ahéé áde mendíb mēnləŋnédté démbōo, mbəəd ésyā́l-le ényóŋ. ²¹ Meláá mé mbúú níme

médé e'del dyam móom mé kilo méniin ne étáan, mébíde'áá ámín méhüntād baányonj ámín. Abé bad bénsyáη Dyōb áyāle abé e'dim é' meláá-mémbúú béntōmtēn ebébtéd abé.

17

Jōne anyíné mmwaád awě adiidé nyam

¹ Dóo ángel póg átíntē échē ángel saámbé éche énwālē kúmbē saámbé épédé boj élāngē me aá, “Hyāg, ríke rílúmed wε nkógsen míme akwalεε ambáámbáa akudté. Ane akwalεε adyεε' dyad ámbáá áde ádé benben ne e'dib é'mbáá hín. ² Mmwaád awě kâη é melonj mé nkōjsé esyāēl énáηnáádtáá. Bad bé nkōjsé bémwágé'áá mím míme ane mmwaád mékōbē bó békābē-ε mesón ne mó.”

³ Dóo Edāédāη é Dyōb épíidé me, boj ángel ékεεné me á ehyānge. Ahed dō-'aá rínyíné mmwaád nhóg. Ane mmwaád andíi nyam echě eyāge. Ene nyam enwóη mím míme mésyāā Dyōb yāl esyāēl. Ene nyam enwóη nló saámbé ne meséb dyóm. ⁴ Ane mmwaád anwáá mbóté echě eyāge', ndín eche kâη éhāgkē ne echě etómtánnáá ayāg. Ankútén yāl esyāēl ne bwēm é' gól ne bān bé meláá mé etógnén abé bépεε áte ne bwēm bé etógnén bémpēe. Anwálé kōb e gól á ekáá éche elóné ne mekan mé nkólonjgó ne mekan mé mbinde mé akáb dé mesón. ⁵ Dín ábédé mó á'sō é' mbōm néε kun e e'kojnéd áde mod énkēmbí'é, ábédé bān, “Babilōn, Dyad á ngíne. Nyaá a bekwalεε ne mekan mé mbéb á nkōjsé te.” ⁶ Dóo rínyíné ane mmwaád, mekií mé bad bé Dyōb ne mekií míme

bad ábe bébele' ngáne Yesue áhedéé, mékóbé mó nēe mın.

Ade nnyiné mó, menyáké mé ngıne ménkōb me. ⁷ Dóo ene Angel ésedtéé me aáken, “Cheé ékáo boŋ menyáké mékōbē we? Mēlāā we kun e mmwaád ne e nyam echē ádíídé, echē ewóó nló saámbé ne meséb dyôm. ⁸ Ene nyam echē wényinnē, ekébē á alongé boŋ eésáá á alongé bōob. Embíd á echóg échē éewóó asóg, áke wéé béwūú'é chó. Bad ábe bédé á nkōŋsé, ábe Dyōb déeteléé nımāb mın á kálag eche ewóó mın nıme bad ábe békúdé alongé ádé déemaá' byánán áhǎg nkōŋsé, menyáké mékōb bó. Yǎl ékōm bó áte ányın nyam echē embé á alongé boŋ eésē á alongé boŋ étim abé alongé ámpē. ⁹ Né dóo debyéé ne nsōŋten béhednadté. Mmē nló saámbé nıme ene nyam ewóó ndíi e'kone saámbé ábe ane mmwaád ándíí'é ámin, mbé-'e kâŋ saámbé. ¹⁰ Átıntē échē kâŋ saámbé, étáan émáá awé, póg edii edé á nkamlen, eníníi póg-ke eépédéé á nkamlen. Boŋ áde épéé, édyéé á esóŋ é póndé. ¹¹ Ene nyam echē embé boŋ eésē bōob, chô elónténé kâŋ waam. Echē kâŋ saámbé chóó ewóó chó, ekag-ke wéé éwēē. ¹² Meséb dyôm nıme ene nyam médii kâŋ dyôm éche éékūdē nkamlen. Boŋ békúd ngıne ákamlen née kâŋ nchoo ne ene nyam áyāle háwa póg. ¹³ Ntíi nhóg móó échē kâŋ dyôm ewóó, bébage-'e ene nyam echab ngıne ne nımāb nkamlen. ¹⁴ Bēwǎn nzum ne Mwǎn-a-Ndyōŋ ní mbód. Mwǎn-a-Ndyōŋ ní mbód átōm bó áte á nzum. Nén débenléd áyāle mó adé Sǎngwéé a baásyāāl, abé-'e kâŋ e kâŋ ésyāāl. Adé ne bad ábe Dyōb áchénlé boŋ ápwēd-te, ábe bébenle mó ne nlém nhóg.”

15 Dóo ene ángel élângeé me aá, “E’díb ábe ényíné wée ane mmwaád-a-akwalεε ádyēē, é’dii bad, amute, meloŋ ne mehób. 16 Meséb dyóm níme ényíné bóobe ene nyam békóó ane akwalεε. Békobén mó chóm ésyāāl echě áwóó, béběl abé nsób. Bédyē mó nyam, béhyāād-te mó á muú. 17 Béběl nê áyāle Dyōb áhédé bó nímē ntii á nlém-tê, níme áhedéé aá bébél. Dyōb átíidé nén aá éché nyam éwōŋ ntii nhóg, ábele mó née mod nhóg. Bébě ene nyam echab ngíne e nkamlen kóŋne pónde echě e’yale ábe Dyōb áhóbé bēlōnnē. 18 Mmwaád awě ényíné adii dyad ámbáá áde ákamlan kŋ é nkōŋsé.”

18

Jŋe anyíné ngáne Dyōb ákōgséné Babilōne

1 Ade nímén mekan métómé dóo rínyíné née ángel empée ébídé ámín, echě ewóó nkamlen ní ngíne, éche ehúmé épené’ nkōŋsé áte rísyāāl. 2 Dóo ákáné áte ne ehób éche échágké aá, “Akwedé, Babilōne, ndale e dyad akwedé! Atimé dyad dé e’dáádŋ bé mbéb, abón dé e’dáádŋ ábe béesáa é’syāāl, ne abón dé menon níme méesáa* ne nímé bad békóó. 3 Ayāle bad bé meloŋ mé nkōŋsé bésyāāl bēnwōŋ esíi ábel mekan mé mbéb níme ábeléé byánán abagé bó ním níme mékóbé bó. Kŋ é nkōŋsé ékábné mó asón. Esíi é ngíne ábel mekan mé mbéb échē-’ε, ébélé bekáb bényoŋgé bé nkōŋsé bésúdé nhōn.”

4 Dóo nŋwógé ehób émpēé ébídé ámín nén bán,

* **18:2** Mbéndé é bad bé Israel elúmté’áá nén bán doŋge dé menon ne doŋge á nyam déesáa’é, né-óó béedyáge’aá ábén bwēm.

“Abêm bad, nyébîd ádê dyad áte,
âbel nén nyéelatán bó âbel mbéb bon nyéekūde
akab dé nkógsen nîme békudté.

⁵ Mbéb nîme níkúmné mós á yǎl níde e'che se ádyōb,
Dyōb-pe ákamténé nîmē mekan mé mbéb nîme
ábélé.

⁶ Běl mós melemlem mé dyam nîme mós-'ε ábélé we.
Sábé mós ngen ébe áyāle mekan mé mbéb nîme
ábélé.

Hagé mós mîm ngen ébe á kōb echē áhágké we ébe
mós.

⁷ Ewōgēd mós ndutul ne metake nîme médé ngen
ébe ne nhəgtéd mé ehúmé ne esíí é ngíne
âbel mekan mé mbéb éche ábágé yǎl.

Ahóbe' áwe nlém-té aá,

'Ndyéé néε ndəle e mmwaád, meésaá nkúd,
méelēb-paá mbéd.'

⁸ Né-ᵛᵛ, medim mésyāāl mépií mós epun ehóg.

Mmē medim médíi: Nkole, achii dé awé ne nzaa.

Béhyaād mós ne muú, áyāle Sánj Dyōbe, mós awē
ākāād mós, awóó ngíne.”

⁹ Kāh é nkōḡsé éche ékábnáá mós mesón, bélatán-
ne mós ne esíí é ngíne âbel mekan mé mbéb, béchií
bélēb-pe pónde echē bényínnē mwěntud nimbíde'
áde áhyáá'é. ¹⁰ Bétyēēm nchabnede áyāle béwóge
mbwóg bán bómpē békūd metake nîme ákúde.
Bébōnē bán, “Etyəg, etyəg ne ndəle e dyad, a ngíne
e dyad á Babilōn, á etūn é háwa póg ngēn dᵛᵛ ékúde
nkógsen nén-ε?”

¹¹ Bekáb bé nyongé bé nkōḡsé-'ε béchyéé', bélebe-
'ε mós áyāle modmod éechanéé ábab bwēm ámpē.

¹² Bwēm é' nyongé bē é'bédéε bwēm é' gól, sílva,
bán bé meláá ábe békine áte ne bán bé meláá bé

etógnén. Abê bwēm é'bedé kááηne mebad nĩme melélé nkun, ahóg áde béchəgέé línen, démpēe bán Sílikε, ne mémpēe nĩme méyəge', ndín éche kâη éhágkē ne nĩme métômtan ayəg. Abê bwēm é'bedé mebábé nĩme mébidé áyāl e mel mé e'lod é' bwâm ne bwēm ábe bépódé ábe é'lélé nkun bwâmbwam. Abê bwēm é'bedé kááηne bwēm ábe bébénlé mesoη mé nzyəg ne e'kii, brôns ne meláá nĩme mékine áte nĩme béchəgέé mábel. ¹³ Bénwōη kááηne bwēm nēηgáne sinamōn, bwēm bé elod é bwâm, e'twé, mía, frankinsen, mĩm, dyəg dé menzab, kəse é mbumé ní ngun ne ngun éche béchəgέé bán wĩt. Bésómé'áá kááηne nyag ne mbód, hóse ne e'bambam, ne betāη ne bad ábe békóbé. ¹⁴ Bekáb bé nyoηgé béhóbé'áá áwē nén bán, "Bwēm é' bwâm é'syāāl ábe nyénwōηgē esíí áyāl, béesaá ne nyé ámpē. Ebóó bwēm é' bwâm é'syāāl ne bwēm bé elóon, wéekūd-taá bó ámpē." ¹⁵ Bekáb bé nyoηgé ábe bəwóó ábén bwēm bésúdé nhōn ne ábe bwēm. Bétyēēm nchabnede áyāle bəwóge mbwóg bán bómpē békūd metake nĩme ákúdé, béchyεé' bélebé-'ε. ¹⁶ Bébōnē bán, "Etyəg, etyəg, á ndəle e dyad, wε awě ewáá'áá mbóté é bwâm éche bébāηnéde kəse e abad eche béchəgέé bán línen, éwāā-'ε áde áyəge ne áde átômtan ayəg. We awě ehágáá bwēm é' gól, ábe bébénlé bán bé meláá mé etógnén ábe békine áte ne bán bé meláá bémpee ábe bélélé nkun ábe béchəgέé bán pēel, ¹⁷ á etūn é háwa póg ngēn nĩmē nhōn nĩsyāāl míbóó."

Bad bémháá bé stĩma ne bad ábe békag ne stĩma, bad ábe bébele nsón á stĩma tē, bad ábe békábe nyoηgé á edíb é nkwě te, bentyēēm nchabnede, ¹⁸ anyín áde bényínné mwěntud míbide' áde

béhyântεé mós. Bénlēbē e'saad bán, “Ndale e dyad ké póg eébedéé nēngáne enén!”¹⁹ Dóo bésyogεé e'bumbú áwab nló áyāle béchyé'áá', bélebé-'ε, béhōbē bán, “Etyag, etyag, ne ndale e dyad, echē bewōŋ bé stíma bésúdé nhōn ne ábe bwēm. A etūn é háwa póg ngēn abódé chōm ésyāāl.

²⁰ “Bwēl-amīne asyāāl áwōg menyīnge áyāle nkōgsen níme ane mmwaád ákúdé. A-bad bé Dyōb, bembapεε bé nlomag ne bekal-bé-e'dáádəŋ, nyéwōg menyīnge áyāle Dyōb ábídtédé nyé mbakú tēŋene mós.”

²¹ Dóo ángel e ngíne ényéné nyē ndim e aláá abwém-me dós á edīb é nkwē te, áhōbē aá, “Nén dóo bébwēmē ndale e dyad embáá, Babilōne, ásē ne ewaŋge ésyāāl, bad béenyín-naá dós ámpē mbēb. ²² Ene pōndé ntogag níme bechog bé řlende, ne bekón bé nkāŋgé, ntogag níme betōŋ bé ngōmbé ne betōŋ bé e'loŋ méewōgnédté áwōŋ dyad-tē ámpē. Bad bé nsón mé mekáá ábē béebáá ámpē, ntogag mí mesín níme mékoge' bwēm méewōgnédté ámpē. ²³ Awōŋ dyad tē, etrukāŋ éepenné ámpē mbēd, ehób é sámbé bós nchóm éewōgnédté ámpē mbēd. Adé dyad bébēbēd dós áyāle ábē bekáb bé nyongé bós bébédé ndale é bad á nkōŋsé, bad bé meloŋ mé nkōŋsé mésyāāl-le bēndognéd áyāl e echōŋ ngaŋ.”

²⁴ Dyōb ákōgséné Babilōne áyāle bad bé Babilōn béwúú bekal-bé-e'dáádəŋ, ne bad bémpēe ábe béwédé á nkōŋsé.

19

¹ Ade ene Angel é máá nímén mekan mésyāāl ahób, dóo řwógé chōm nēngáne ehób éche échágké

é ndun e mod ébídé ámĩn, bēbōnē bán “Mekɛnag mēbê ne Dyōb. E’soóson, ehúmé ne ngíne béhúú ne ádɛd Dyōb. ² Echê mbakú edé mbále etǎngéné-’ɛ áyǎle akáádté akwalɛɛ ambáá awě abělté bad bé nkōɲsé bésyǎǎl mbéb ne áde akáb dé mesón, akuné-’ɛ mekií nĩme ábē bembǎledɛ nĩme ane mmwaád ǎnsyogké.” ³ Dóó bēbóné ámpē bán, “Mekɛnag mēbê ne Dyōb. Mwěntud nĩme mbíde’ ngáne ene ndale e dyad éhyáa’é rĩkag ámĩn á ngíndé ne á ngíndé.” ⁴ Abê bad bēmbáá móom mēbɛ ne bēniin ne échê nyam éniin bēnkwe’ áse á’sō é’ Dyōb bēbage-’ɛ mó edúbé, mó awě adiídé atii dé nkamlɛn, bēhōbē nén bán, “Ebê nê! Mekɛnag mēbê ne Dyōb.”

*Jɔnɛ anyiné ngande e e’wóngé
e Mwǎn-a-Ndyɔɲ ní mbód*

⁵ Dóó nĩwógé ehōb ébídé á atii dé nkamlɛn, éhōbē nén aá, “Nyékene’ ádɛd Dyōb. Nyé ábe nyédé ábē bembǎledɛ, nyé ábe nyébage mó edúbé, ken bad ábe bédé etógnén-ɛ ké’ɛ ábe béesě etógnén.” ⁶ Dóó nĩwógé chǔm nēngáne esaád é ngíne é ndun e mod, ébédé byánán mendíb nĩme mėsobpe’, ébédé ámpē néɛ dyōb ákumé’ áte ne ngíne. Echê esaád éhōbē nén, “Mekɛnag mēbê ne Dyōb. Ayǎle awɛd Sǎngwéé, Dyōb á Ngum adé á nkamlɛn. ⁷ Syánē déwóge’ menyĩnge bwámbwam, déhóbe bán dedé menyĩnge dékɛné-’ɛ mó, áyǎle pónde e e’wóngé eche Mwǎn-a-Ndyɔɲ ní mbód epedé, sómbé-’ɛ emaá abonɛn. ⁸ Ayǎle akwōgnédé, Dyōb ábágé mó kunze áhê mbóté eche bēbáɲnédé kǎse e abad áde bēchǎgɛé bán líɛn. Apene’ áte ásáá-’ɛ.”

Ene kàse e mbóté édé nēngáne mekan nĩme bad bé Dyōb bébeléé nĩme Dyōb áhedéé.

⁹ Dóo ene ángel élanḡeé me aá, “Tēl nēn we, Nnam ne ábē ábe bélébpé á ngande e e’wóngé eche Mwān-a-Ndyōḡ nĩ mbód.” Anhób áwēm ámpē aláá-’e me ámpē aá, “Ábén e’yale é’ mbále é’húú ne Dyōb.”

¹⁰ Dóo níkwédé ásē áwe e’só ábe mó edúbé. Anláá me aá, “Weébēlē nē, mémpē ndíi mbāledé a Dyōb nēe we, mbé nēe bad bēmpēe ábe bédúbé Krīstā, mbé-’e nēe nhóg awē atyéémé áyāl e mbále eche Yesue áyágté. Dyōb dóo nyétāḡéné edúbé abe. Ene mbále eche Yesue ábídté áwed, chóo ebage bad ngíne ákal nkalan nĩ Dyōb.”

*Mod awē adiídé hósé eche épúbe’
atómé nyam echē ebíde
á edib é nkwe-te áte á nzum*

¹¹ Menyín meé ádyōb ánédndé. Héé rínóné bon rinyīnē’ hósé echē épúbe’, mod awē mó-’e andíi chó béchágé’áá mó bán Ane Awē Adé mbále ábelé-’e bad ábíi mbále tāḡene Dyōb. Akógsan bad nyaa echē etāḡéné áwanné-’é ábē bad bé ekoyí. ¹² Míd mēbédé mó áte nēe muú nĩme níchodne’, anhé-’e e’kóté bé nkamlēn híin á nló. Anwōḡ dīn á yāl áde modmod éebii’ é éetóméé mwēn. ¹³ Anwáá-’e megombe nĩme béchúbé á mekií-te, dīn áde béchāḡeé-’e mó ádíi Eyale é Dyōb. ¹⁴ Sánze éche édé ádyōb énhē kàse é mbóté éche bebāḡnéde abad áde béchāḡeé bán línen, épúbē’ é sán-’e. Bēndíi hósé éche épúbe’ béhídē mó. ¹⁵ Páá echē ekóbpe’ bwāmbwam embíd mó á nsəl-tē. Chóo ábenléé ákógsen bad bé meloḡ. Akamlēn-ne bó ne ekáá éche éhyédé. Akōḡtéd bwāl bé e’pum áte ábel ámin

besabé ábe bébenléé mím, álúmed míme melingá mé ngíne mé ébébtéd míme Dyöb á ngumε. ¹⁶ Dín ádé áwē mengombe ne áwē epəŋ mím nén bán, “Kəŋ e kəŋ ésyāāl ne Səŋgwéé a besəŋgwéé bésyāāl.”

¹⁷ Dóó rínyíné ángel etyéémé á enyen-tê bon ábōnnē menən míme mépúmmé’áá ádyōb ne ehób éche échǎgké aá “Nyéhyag nyéladen áyāle səŋkalaa a ngande echē Dyöb débonšénné. ¹⁸ Nyéhyag nyédyê nyam é kəŋ, nyam é sánze émbáá, nyam é ndəle é bad, nyam é hósε ne nyam é bad ábe bédíídé chó. Nyéhyag nyédyê nyam é baányon bésyāāl, é kunze ne é betəŋ, bad ábe bédé etógnén ké’ε ábe béesě etógnén.” ¹⁹ Dóó rínyíné nyam ne kəŋ é bad é nkōŋsé ne échab sánze éládne áwan nzum ne ane awě ansébé apε ádíi hósε echē épúbe’ ne éche sánze. ²⁰ Dóó békóbé ene nyam ne nkal é’daádəŋ a metóm. Ane nkal é’daádəŋ a metóm ambé chó á’sō-te, álúmtē e’chemléd ádog bad ábe békúdé e’chem ábe ene nyam, bébagé-’ε échē edíidinǵε edúbé. Ade bédíi á alonǵé, bémwēm bó bad bébe á edib é nzab é muú, bényāŋ ne muú míme ríhunne’ bwámbwam. ²¹ Ane awě adíídé hósε ambenléd páá e echē embíd mós á nsəl tē awúú bad ábe bélyǎgé ásē, échē kəŋ ne échab sánze. Menən mésyāāl ménkōd áde bédýdé échāb nyam.

20

Devəle ābē á mehaŋ á etūn é ekálé é mwě

¹ Ade ane mod átómé ábē bad bé ekoyí áte, dóó rínyíné néε ángel ébídeé ádyōb ésudé ásē ewálé e’kii bé echóg échē éewóo asóg, ewálé-’ε səŋkalaa a ngəbénǵəbē awě adelé. ² Dóó ákóbé dragone, ene

nyǎ e'boǎd echě edé Devǎle, ebé-'ε Satane, áhanj mǎ á etũn é ekálé é mwě. ³ Ambwém mǎ á echóg échě éewóo asóg ádíb, ápēn-ne chǎ ábēl bonj eéhēlē bad bé nkǎnsé adog ámpē kǎǎne á pǎndé echě ekálé é mwě émaá'é áte. Ambíd enê bēnhũd mǎ á mehanj á esój é pǎndé.

⁴ Dǎo nĩnyíné metii mé nkamlēn, bad ábe Dyǎb dēmbēé kunze ákamlēn, bǎo bēndyēé áhed. Men-nyín-ne e'dǎǎdǎj é' bad ábe bēnwē. Bēnwũ bǎ áyǎle mbǎnj echě bēbídé'áá Yesue ne áyǎle akal áde békálé'áá nkalanj nĩme nĩhũú ne Dyǎb. Bēnwũ bǎ áyǎle bēbage-'aá ene nyam edúbé ké'ε échē ediídĩngē ne áyǎle akob áde bēnkēnkobpé e'chem á mbǎm ké'ε á ekáá. Bétĩm ámbíd á alonjé, bǎobe Yesu Krĩstǎ bēbé á nkamlēn á etũn é ekálé é mwě. ⁵ Nēn dǎo débē mpuu mé e'sǎ. Bad ábe bēnlyǎg áse ábe bēnwē bēnkēntimmé ámbíd á alonjé kǎǎne ámbíd e ekálé é mwě. ⁶ Nnam nĩbē ne ábē ábe bēbē mpuu mé'sǎ áte. Bédii bad ábe bésáá. Kwééd echě edé kwééd e edǎǎdǎj éewóngé ngĩne ámĩn e bad ábe bédé mpuu mé'sǎ áte. Bonj bēbē prisē é Dyǎb ne échě Krĩstǎ bēbē-'ε á nkamlēn ne mǎ á etũn é ekálé é mwě.

Jǎne anyíné Satane akwedé nzum

⁷ Ade échē ekálé é mwě épeé á asóg, bēhũd Satane á mbwǎg. ⁸ Abíd áde ábĩdtē á mbwǎg, áke metónjé mé nkǎnsé méniin, ádǎg bad bé nkǎnsé. Mmēn metónjé mé nkǎnsé médíi Gǎg, ne Mǎgǎg. Satane álǎd bǎ áwan nzum, bēbuú-'ε áte nēngǎne nsíi nĩme nĩdé á edĩb é nkwě. ⁹ Dǎo békii nkǎnsé áte nĩsyǎǎl, bēlǎnjéd abwǎg á hǎm áde Dyǎb ádáá, wéε ábē bad bédii, bonj muú mémbid ámĩn nĩhyǎǎd bǎ baásyǎǎl bam. ¹⁰ Devǎle awě andog bǎ,

bémbwēm mós á edib é nzab é muú nĩme rĩhunne' bwāmbwam, wéε ene nyam ne nkal é'dāédəŋ a metóm bédíí. Ahed dós békudté metake mé ngíne nkúu ne mũte á ngíndé ne á ngíndé.

Dyöb ákáádté bad á asóg dé nköŋsé

¹¹ Dós rĩnyíné mod adíídé atii dé nkamlɛn ámbáá áde ápúbe'. Ahed-taá nköŋsé ne abobe ámĩn bėnnyōŋ' é áwe e'só-te béetime abé ámpē. ¹² Héε rĩnyíné bad ábe bémáá awé, bad ábe bédé etógnén ne ábe béesě etógnén, bėtyéémé á'sō bé ádé atii dé nkamlɛn. Kálag éche Dyöb dēntenlé nĩmāb mbeltéd áte, bēndibé chó áte, bēndibé-'ε empée áte. Ene chó enwōŋ mĩn mé bad ábe bėbē abé ne abé ne Dyöb. Dyöb dēkáād bad ábe bėwédé, nchoo ne mbeltéd nĩmāb ngáne éténlédé á kálag-tē wē. ¹³ Bad ábe bėwédé á edib é nkwx̄-te bėnkě wéε Dyöb ábel bėkáad bó. Ábíníí bad-tε ábe bėwédé ábe bédé á mbwóg e kwééd, bómpē bėtyēm á'sō é' Dyöb ábel bėkáad bó nchoo ne nĩmāb mbeltéd. ¹⁴ Bémbwēm Kwééd ne Mbwóg e kwééd á edib é nzab é muú. Enén kwééd e edib é nzab chó edé kwééd e edāédəŋ. ¹⁵ Kénzée awě bėnkēntenlé dĩn á kálag e alonjé, bėmbwēm mós á edib é nzab é muú.

21

Jəne anyíné nköŋsé ne nkoŋ ní mín mé ekóólé

¹ Ade nkáásé rítómé, dós rĩnyíné nkoŋ ní mín mékōlē ne nköŋsé mé ekóólé. Nkoŋ ní mín ne rísé mé'só bėnnyōŋ, edib é nkwx̄-'ε énkēmbáá ámpē. ² Héε rĩnyíné Dyad áde Asáá, Jerusalem e ekóólé, ahúε', ábídeé ámĩn wéε Dyöb. Dyöb dēmbonjén mós ngáne bebaád bėbonjanné sómbe echě ekag á

e'wóngé. ³ Dóo níwógé ehób éche échákgké ébídé á atii dé nkamlɛn éhōbē nén aá, “Nyénəne’, e’dii é’ Dyōb é’dé ne baányon bəəb! Dyōb dédyéé hōm ahóg ne bó, bó-’ε bebé ábē bad. Dyōb dédyéé hōm ahóg ne bó. ⁴ Apīnē bó mészod mésyāāl á mīd. Kwééd éebáá ámpē, bad béelebpé ámpē, béechií-’aá ámpē, béewóg-kaá e’we ámpē. Ebē nén áyāle mam mé nchun métómé.”

⁵ Dóo ane awě adiidé atii dé nkamlɛn áhóbéé aá, “Nyénəne’, mbele’ bwēm é’syāāl ekóólé!” Anhób ámpē aláá-’ε me aá, “Tēl nén, áyāle e’yale ábe níhóbéé é’dé mbále é’dé-’ε ábe moosyāāl ádūbēē.”

⁶ Anhób ámpē aláá-’ε me aá, “Emáá. Me-éé ndé Alfaa mbé-’ε Omégaa, me-éé ndé mbooted mbé-’ε asóg. Kénzée awě píd ékóbé, mēbe mós mendib mé nhyélé nime mod ámwākē bonj abé á alongé abé ne abé. Mēbē-’ε nyé mós ngēn. ⁷ Mod awě átōm metake áte, adúbe áde ádúbpé me, mēbe mós ábén bwēm é’syāāl. Mēbē áde Dyōb mós-’ε abé awem mwān. ⁸ Bonj ne bad ábe béwóó mbwóg áte, ábe béewóó adúbe, ábe bebéle’ mbinde é mekan, bad bé ewúen, bekáb bé mesón, bekum bé ngan, bad ábe bebéenle’ myōb mé metóm ne bekal bé metóm bésyāāl, ádab abwóg á hōm ádii edib é nzab é muú nímé níhunne’ bwāmbwam. Enén kwééd chó edé kwééd e edəədəŋ.”

Jone anyiné Jerusalem a ekóólé

⁹ Dóo ángel póg átínté e ángel saámbé éche énwālē kúmbé saámbé éche élóné ne medim saámbé épédé bonj élāngē me aá, “Hyág, mélūmēd we sómbé, mmwaád awě Mwān-a-Ndyəŋ ní mbód.” ¹⁰ Dóo Edəədəŋ éche Esáá épíídé me bonj ene ángel ékεεné me á mbəəd mín echē echabé

ámın bwámbwam. Ambané me áwedé-mın alúmed me Jerusalem, dyad áde ásáá, ngáne ábídeé ámın wée Dyöb, ¹¹ ápené-ε ne ehúme é Dyöb. Adê dyad ákináá áte née aláá dé etógnén áde álélé akud, ákiné áte née jáspa ányinnē-ε áte. ¹² Adê dyad dénwōn sánkalaa a e'ké ábe é'chábé ámın. Bénwōn nsəl mé e'ké dyōm ne mébe, ne ángel dyōm ne ébe éche éne nıme nsəl mé e'ké nısyāāl. Ayāl e nıme nsəl mé e'ké, bēntēl mın mé metúmbé dyōm ne mébe mé bad bé Israel. ¹³ Abé e'ké bénwōn ped éniin. Ped e á akuu enwōn mmwe mé e'ké nıláán, á mekunekune mmwe nıláán, á mehúléhúlé mmwe nıláán á ped e mbəŋ nıláán. ¹⁴ E'ké ábe bēnləŋned áde dyad bēnsumén ámın e meláá dyōm ne mébe. Amin e nıme meláá, bēntēl mın nıme bembapεε bé nıomag dyōm ne bébe ábe Mwán-a-Ndyōn ní mbód.

¹⁵ Angel echē elángé'áá me nımén mekan, enwálé ntōŋ ní gól nıme áhəgné'áá áde dyad, nıme nsəl mé e'ké ne ábē e'ké é' dyad. ¹⁶ Adê dyad dénwōn metōŋgé méniin, e'chab áte ne e'kəl áte é'bédé nyaa póg. Ene ángel embenléd nıme ntōŋ áhəg áde dyad. Abédé ekólé é máyl ehóg ne mbwókel étáan. A e'chab áte, e'kəl áte ne e'chab ámın bébedéε nyaa póg. ¹⁷ Ene ángel anhəg káŋne e'che bé e'ké, é'bédé móom mé méta ntóób ne ntóób. Ambenléd nhəgtéd nıme bad bésyāāl bébenladté. ¹⁸ Bēmbenléd jáspa álōŋ ábē e'ké. Bēmbenléd gól echē eesē mbinde áte, éche epene áte née dyené álōŋ áde dyad. ¹⁹ Meláá nıme bēnsuméé ábē e'ké ámın, mébedé bän bé meláá ábe bélélé nkun nyaa ne nyaa. Aláá dé nsumε dé e'só, ábedéε jáspa, áde alónténé mébe, ábedéε safia,

áde álónténé meláán áget, áde álónténé méniin émeral, ²⁰ áde álónténé métáan, ónis, áde álónténé ntóób kanéilia, áde álónténé saámbé krisolit, áde álónténé waam béril, áde álónténé abog topas, áde álónténé dyòm kaladóni, áde álónténé dyòm ne ahóg hyasín, áde álónténé dyòm ne mébe ametís. ²¹ Mmén mmwe dyòm ne míbe mbédéé meláá mé etógnén, mmwe nhóg téé mbédéé aláá dé etógnén ahóg. Nzii eche empõj á dyad tê ebédéé gól echě eesē mbinde áte echě epene' áte.

²² A dyad-tê wê, menkēnyinné ndáb e Dyõb áyāle Sáj Dyõb é Ngumε ne Mwān-a-Ndyõj mí mbód, bédíi née ndáb e Dyõb. ²³ Adê dyad déehednéé bán áwõj enyεn kéε ngõn áwēd-te áyāle ehúmé é Dyõb édíi ábe e'nyínen bé ekíde, Mwān-a-Ndyõj mí mbód-te ápene' née éche etrukāj. ²⁴ Bad bé nkõjsé bésyāāl bēbenléd ábe e'nyínen bé ekíde ábel nĩmab mam nĩme bétāngéné abel epun ké éhéé. Kāj é nkõjsé épεén nĩmāb nhõn á dyad-tê wê. ²⁵ Mmê mmwe mé e'ké dyòm ne míbe béepenné mó mbêd, áyāle nkuu méebáá áwēd-te mbêd. ²⁶ Bépεén bwēm é' bwām ne nhõn mí bwēm é' bad bé nkõjsé áwēd-te. ²⁷ Dyam á mbinde ké ahóg, kéε mod awě abele' e'bébtéd é' mekan, kéε mod awě akale metóm ké nhóg éesólné á dyad-tê wê. Bad ábe mĩn médíi á kálag e alongé eche Mwān-a-Ndyõj mí mbód bēnpen bõó bésāl áwēd-te.

22

*Jõε anyiné edib éche ébage
alongé á ngĩndé ne á ngĩndé*

¹ Dóo ene ángel élûmtéé me edíb é mendíb níme mébele boŋ mod abé á alongé á ngíndé ne á ngíndé, ényinnē áte nēngáne dyené. Echê edíb ébidé'áá á atii dé nkamlen áde Dyöb ne Mwän-a-Ndyöŋ ní mbód, ² époó' átínté e nzii á dyad-tê. A nkin mé échê edíb, pɛd ébe, nyaa e bwel póg eche echyáá' e'pum ábe é'bele boŋ mod abé á alongé abé ne abé ebédé áhed. Mmê mel méchyáá'áá e'pum nyaa dyôm ne ébe, méchyáá'áá ngon té. Bad bé nkõŋsé bēbēnládtáá ábab byaá ákud e'choóchoŋ. ³ Chõmchõm éche Dyöb ábágé ebómán éebáá á dyad-tê wê. Atii dé nkamlen áde Dyöb ne Mwän-a-Ndyöŋ ní mbód mébédé áwēd-te, bembæledɛ bé Dyöb-pe bēbagé mó edúbé. ⁴ Bényin Dyöb e'só ne e'só, áde dīn-ne démbē bó á mesó mé mbom. ⁵ Nkuu méebáá ámpē, bēhēd-taá etrukáŋ káa enyen ányinen ekíde áyāle Sán Dyöbe ábē ábab e'nyinen bé ekíde, bēbē'-e á nkamlen á ngíndé né á ngíndé.

Jõne anyine epɛ éche Yesue

⁶ Dóo ene ángel élângeé me aá, “Abén e'yale ábe nílangé nyé é'dé mbále, né-óo nyédúbe bó. Sán Dyöbe awē abage bekal bé'daádəŋ échē edəádəŋ ábel boŋ békale nímē nkalaŋ, alomé eche ángel álúmed ábē bembæledɛ mam níme mékwógé abenled.” ⁷ Dóo Yesue áhóbéé aá, “Nyénone', nkwogé apɛ. Nnam ne bad ábe bēhíde' mekan níme bétélé á kálag-tê wén níme mébenléd bəəb ne á pónde echē ehúe' á'sō.”

⁸ Me, Jõne nwógé nnyin-ne nímén mekan. Ade níwógé nímén mekan nnyin-ne mó, menkwɛ́ ásē á'sō é ángel echē enlúmed me nímén mekan, ábe

mó edúbé. ⁹ Bon anláá me aá, “Weébēlē nê! Měmpē ndíi mbaledε a Dyōb nēε wε, ne nēε ábíní baányon bé Krīsto ábe bédé bekal bé’dǎǎdǎη ne bad ábe béhíde’ chōm éche éténlédé á kálag-tê wén. Dyōb dǎǎ nyétǎηgéné edúbé abε.” ¹⁰ Dǎǎ álǎηgέε me ámpē aá, “Nyéēkōηnǎd bad mekan míme mébenléd míme méténlédé á kálag-tê wê áyāle mékwógé abenled. ¹¹ Bad ábe bébele mbéb bébê bébele’ mbéb. Abe bébele mekan mé mbinde bébê bébele’ mekan mé mbinde. Abe bébele mekan míme métǎηgéné bébê bébele’ mekan míme métǎηgéné, ábe bǎ-’ε básáá bébê básǎη.”

¹² Dǎǎ Yesuε áhóbεé aá, “Nyénǎne’, nkwogé ape, ásábe mod-té nchoo ne nsón míme ábélé. ¹³ Mε-εé ndé Alfaa mbé-’ε Omégaa, awě Asébpé ne awě Adǎmténé, mbé-’ε Mbooted ne Asóg.”

¹⁴ Nnam míbê ne ábê ábe béwǎbpé nímǎb megombe, béwōη kunze ápon á mmwε mé e’ké ásol á dyad-tê ábel bédyê e’pum é’ bwel ábe é’bele mod abé á alongé abé ne abé. ¹⁵ Bad ábe béesól á dyad-tê wê, bédíi bad ábe bébélé mekan mé mbinde, bad ábe békume ngan, bad ábe békábe’ mesón, bad ábe béwúε bad, bad ábe bébenle myōb mé metóm ne bad ábe bédǎǎ akal dé metóm ne ábe békale metóm.

¹⁶ Mε Yesuε, mε-εé nlómé echem ángel áláa nyé ábe nyédé á mwembé-te nímén mekan. Ndi ane awě abídé á mbyaa míme kǎη Dabidε, tintine a mbwεmbwε awě apene’.

¹⁷ Edǎǎdǎη é Dyōb ne Sǎmbé béhóbe nén bán, “Hyǎg.” Kénzée awě awógé nén, mǎmpē áhǎb aá, “Hyǎg.” Ane awě píd ékóbé áhyε ámwê mendíb míme mébele bon bad bébe á alongé á ngíndé ne á

ngíndé. Mod ké ahée awě ahede' nímén mendíb
 átēd mó ngen.

Jone ahóbe ehób é asóg

¹⁸ Nsíme mod ké ahée etúu áte awě awógé e'yale
 ábe é'ténlédé á kálag tē wén t̄ngene mekan níme
 mébenléd. Nzé mod abádé kéchéé á kálag tē wén,
 né Dyōb débādē mó medim níme bétélé á kálag tē
 wén. ¹⁹ Mod ké ahée-'ε awě āhūd ké eyale ámīn
 e mekan níme méténlédé á kálag tē wén t̄ngene
 mekan níme mébenléd, Dyōb déhūd áde asii dé
 e'pum é' mel é' bwel ábe é'bele boŋ mod abé á
 alongé á ngíndé ne á ngíndé. Dyōb déhūd-ε éche
 etál á Dyad áde Asáá. Mmén mekan méténlédé á
 kálag tē wén.

²⁰ Ane awě abíde mbóŋ t̄ngene nímén mekan
 mésyāāl ahóbe nén aá, “Ne mbále, nkwogé ape.”
 Ebê nê, hyāg a-Sāngú Yesu.

²¹ Nsimé níme Sāngú Yesue núbê ne bad bésyāāl.*

* **22:21** Bad bésyāāl; donge á kálag dé'só áwóó Bad bé Dyōb káa
 Bad bé Dyōb bésyāāl.

Mel̃ Mékōōlē
New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48